

Romanos

**Pablo cāmacā'ni'lh saludos
xalanī'n nac Roma**

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā'lh huā'mā' carta. Quit ictā'scuja Jesucristo. Dios quilihui'lilh quilī'apóstol. Quimacamaxqui'lh na'icmāsu'yu xatze tachihuīn tū Dios māca'tzīnīnī'lh.

²Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, jā huanican profetas, chī Dios huanli tū na'a'kspula. ³Tatzo'kni' ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo tī i'Ska'ta' Dios. Jesucristo xla' i'xū'nātā'nat rey David. ⁴Nā Jesucristo, nā xla' i'Ska'ta' Dios. Jesucristo lacastālancuana'nli ē chuntza' līmāsu'yu xla' i'Ska'ta' Dios ē ka'lhī litli'hui'qui. Xla' chuntza' chī Dios ixlītze. ⁵Cristo quilakalhu'manli ē quilihui'lilh quilī'apóstol ixpālacata ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Dios. Xla' lacasqui'n na'iccāmāsu'yuni' tachi'xcuhui't xalanī'n calhāxcuhuālh nac cā'quilhtamacuj. Chuntza' xlaca'n tzē nata'a'ka'i'ni' Jesucristo ē tzē natakexmatni' Dios. Chuntza' Jesucristo nalakachi'xcuhui'can. ⁶Nā chuntza' hui'xina'n xalanī'n nac Roma. Dios cāta'satīnī'ta'n ē chuntza' tapa'ksīnī'yā'tittza' Jesucristo.

⁷Quit iccātzo'knuni'yān milipō'ktuca'n xalanī'n nac Roma tī Dios cāpāxqui'yān ē cāta'satīnī'ta'n ē ū'tza' lilitaxtu'yā'tit ixtachi'xcuhui't Dios. Cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n Dios tī quinTāta'ca'n ē quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Cacāmaxqui'n tze latamat.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

⁸Pūla icmaxqui' tapāxcatca'tzīn Dios ixpālacata Jesucristo, ixpālacata hui'xina'n tzej a'ka'i'yā'tit. Calhāxcuhuālh lichihuīna'ncan hui'xina'n chī tzej a'ka'i'yā'tit. ⁹Dios ca'tzī palh ixlicāna' tū na'iccāhuanīyān. Xla' ū'tza' tī iclitā'scuja ixlipō'ktu quilistacna', ixpālacata quit icmāsu'yu xatze tachihuīn i'xla' i'Ska'ta' Dios. Dios ca'tzī palh pō'ktu quilhtamacuj iccālacapāstacān hui'xina'n a'cxni' icorarla. ¹⁰Quit icsqui'ni' Dios tzē na'iccālaka'nāchān hui'xina'n palh chuntza' ixtalacasqui'nīn Dios. ¹¹Quit iccālaktzī'ncu'tunān hui'xina'n ixpālacata iccāmāsu'yuni'cu'tunān tū quimāca'tzīnīlh Espīritu Santo. Chuntza' hui'xina'n tzē na'a'ka'i'yā'tit ā'chulā'. ¹²Chuntza'

tzē nalāmaktāyayāuj chā'tunu' chī a'ka'i'yāuj.

¹³Quit iclacasqui'n caca'tzītīt hui'xina'n, tā'timīn, maklhūhua' xa'iccālaka'ncu'tunāchā'n. Jā ica'nī'ta'ncha' ixpālacata jālanaj ica'ncha'. Quit iccāmaktāyacu'tunān ā'chulā' na'a'ka'i'yā'tit. Chuntza' a'nani't ā'lacatin jā iccāmāsu'yuni'nī't ixtachihuīn Dios tī jā israelitas. ¹⁴Ixlacasqui'nca na'iccāmāsu'yuni' ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't. Ixlacasqui'nca na'iccāmāsu'yuni' tī catīxcuuihāl tachi'xcuui't ē nā tī jā catīxcuuihāl tachi'xcuui't, ē tī taca'tzī ē nā tī jā taca'tzī. ¹⁵Chuntza' iccāmāsu'yuni'cu'tunān chī lī'a'kapūtaxtucan hui'xina'n xalanī'n nac Roma.

**A'kapūtaxtucan a'cxni'
a'ka'i'can xatze tachihuīn**

¹⁶Jā iclimāxana'n icmāsu'yu xatze tachihuīn ixla' Jesucristo. A'cxni' māsu'yucan huā'mā' tachihuīn, Dios cāmā'a'kapūtaxtūkō' ixlīpō'ktuca'n tī talīpāhuan Dios, ixpālacata xla' ka'lhī lītlī'hui'qui. Pūla cāmāsu'yuni'ca tī israelitas ē ā'līstān tī jā israelitas. ¹⁷Ixtachihuīn Dios quincāmāsu'yuni'yān chī Dios cāmāpānūni' ixcuentaca'n ixlīpō'ktuca'n tī talīpāhuan Dios. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: "Ixlīpō'ktuca'n tī Dios cāmāpānūni' ixcuentaca'n ixpālacata talīpāhuan Dios, xla'ca'n pō'ktu quilhtamacuj nataka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n."

Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't talaclē'n

¹⁸Ca'tziyāuj Dios hui'lacha' nac a'kapūn ē xla' nacāmakapātinīn

tī tatlahua tū jā tze. Xlaca'n tatlahuacu'tun tū jā tze, ē ū'tza' jā talīlacapāstaccu'tun tū ixlicāna' ixla' Dios. ¹⁹Xlaca'n tzē nataka'tzī macsti'nal'j chī Dios, chuntza' chī quilīpō'ktuca'n nā tzē ca'tziyāuj. Ū'tza' Dios cāmāsu'yuni'nī't. ²⁰A'cxni' ixlītzucuni' cā'quilhtamacuj tachi'xcuui't talaktzī'n tū tlahuanī't Dios. Chuntza' tzē natalīca'tzī chī Dios. Masqui jāla talaktzī'n Dios, xla'ca'n taca'tzī hui'lh Dios ē xla' ka'lhī ixlītlī'hui'qui tū jā maktin catīlakspūtlī. Ū'tza' talīlē'n cuenta. ²¹Masqui xla'ca'n taca'tzī Dios hui'lh, xla'ca'n jā talakachi'xcuui' chī ixlacasqui'nca nalakachi'xcuui'can. Jā tamaxquī' tapāxcatca'tzīn Dios. Ā'chulā' talacapāstaca tū jā tze. Chuntza' ixtalacapāstacni'ca'n jā tze taka'lhī. ²²Xlaca'n tahuan lakskalalhna', ē ā'chulā' talalh xalaclhkēntin. ²³Jā tamakapāxūicu'tun Dios tī pō'ktu quilhtamacuj hui'lh. Talaktaquilhpūta ídolos tū tatasu'yu chī chī'xcuui'n. Chī'xcuui'n, xla'ca'n natanīkō'. Nā xla'ca'n talaktaquilhpūta xtum ídolos xatamacani'tlahua tū tatasu'yu hua'chi spūnī'n ē lūhua' ē animalh. ²⁴Ū'tza' Dios cālīlakmaka'lh ē cālīmakxtekli natatlahua tū jā tze. Chuntza' talātlahuani' tū jā tze chuntza' chī ixtalacasqui'nīnca'n. ²⁵Xlaca'n jā ta'a'ka'i'cu'tun tū ixlicāna' ixla' Dios; xmān ta'a'ka'i'cu'tun a'ktin tā'ksa'nīn. Talakachi'xcuui' ē talaktaquilhpūta tū tlahuanī't Dios. Jā tamakapāxūi' tī ixlicāna' Dios. Ū'tza' tī tlahuakō'nī't ixlīpō'ktu

tū a'nan nac cā'quilhtamacuj.
 Ixlicasqui'nca ū'tza'
 namakapāxuiyāuj quilipō'ktuca'n
 pō'ktu quilhtamacuj. Amén.
²⁶Ū'tza' Dios cālimaxtekli
 natatlahua tū limāxana' chuntza'
 chī tatlahuacu'tun. Chuntza' puscan
 jātza' taka'lhīcu'tun ixkōlu'ca'n
 chī talacasqui'n. Talātā'tahui'lalh
 chī ixlīpuscanca'n. Chuntza'
 talātlahuani' puscan tū limāxana'.
²⁷Nā chuntza' chi'xcuhui'n.
 Jā taputza' ixpuscāca'n chī
 talacasqui'n. Talātā'tahui'lalh
 chī ixlīchi'xcuhui'nca'n. Chuntza'
 talātlahuani' chi'xcuhui'n tū
 limāxana'. Ū'tza' talilacatāyalh.
²⁸Jā talacapāstaccu'tun tū ixlā'
 Dios, chuntza' Dios cālakmaka'lh
 ē cāmakxtekli natalacapāstaca tū
 jā tze. Ū'tza' talītlahua tū jā tze.
²⁹Tatlahua kempālhūhua' tū jā
 tze. Taputza' ixtā'lāpāxqui'nca'n.
 Tatlahua tū jā tze. Xlaca'n
 talālakca'tzani' tū taka'lhī
 ā'makapitzin. Jā talaktzi'ncu'tun
 ā'makapitzin. Talālakca'tzani'.
 Tamaknīni'n. Talālīsītzī'ni'.
 Ta'a'kskāhui'nin. Talālacpuhuani' tū
 jā tze ā'makapitzin. Ta'a'ksa'nīni'n.
³⁰Talīchihuina'n ā'makapitzin
 tū jā tze, ē tasītzī'ni' Dios.
 Talacatāquī'nin. Ka'tla' tamakca'tzī.
 Tahuan palh xlaca'n laka'tla'.
 Tapuhuan chī natalītlahua ā'chulā'
 tū jā tze. Jā takexmātni' ixtāta'ca'n
 ē ixtzī'ca'n. ³¹Jā taca'tzī tū xatze.
 Jā tamākentaxtū tū tahuan. Jā
 tapāxquī' ā'makapitzin. Jā
 tamātzā'nkēna'ni' ā'makapitzin.
 Nūn talakalhu'manīni'n.
³²Ixlipō'ktuca'n tī tatlahua chuntza',
 xlaca'n nacāmākapātīnīncan.

Chuntza' huanī't Dios. Masqui
 xlaca'n taca'tzī huā'mā', jā
 tamakxteka tatlahua tū jā
 tze. Ā'chulā' tamālacpuhuani'
 ā'makapitzin nā natatlahua tū jā
 tze.

Dios nacāputzāna'nī tachi'xcuhui't

2 Palh chā'tin ixuanli
 ā'makapitzin talaclē'n,
 chuntza' xa'cstu huanimā'ca
 ū'tza' laclē'n ixpālacata nā xla'
 tlahua tū jā tze. ²Ca'tziyāuj Dios
 nacāputzāna'nī chī ixlīcāna'
 xlaca'n tī jā tze tū tatlahua. ³Tī
 natahuan Dios nacāputzāna'nī
 ā'makapitzin ixpālacata talaclē'n,
 nā xlaca'n nā nacāputzāna'nīncan
 ixpālacata xlaca'n nā taka'lhī
 ixcuentaca'n. ⁴Masqui Dios
 quincālakalhu'manān, ē masqui jā
 palaj quincāmākapātīnīnān, xlaca'n
 jā takexmata. Hua'chi talakmaka'n
 Dios chī cālipātīmā'lh. Dios tzej
 lakalhu'manīni'n ixpālacata
 xla' lacasqui'n natalakpali
 ixtalacapāstacni'ca'n xalanī'n
 nac cā'quilhtamacuj. ⁵Xlaca'n
 xalilacxumpin. Jā talakpalicu'tun
 ixtalacapāstacni'ca'n. Ū'tza' ā'chulā'
 natalixoko na ixlacatīn Dios
 a'cxni' Dios nacāputzāna'nī xlaca'n
 tī talaclē'n. ⁶Dios naputzāna'nī
 chā'tunu' chuntza' chī tlahuanī't.
⁷Nacāmaxquī' ixlāmatca'n tū jā
 catilakspūtlī xlaca'n tī tatlahua
 tū tze. Tatlahua tū tze ixpālacata
 xlaca'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn,
 ē talacasqui'n Dios nacālaktzī'n
 lactze, ē taka'lhīcu'tun xasāsti'
 ixlāmatca'n tū jā catilakspūtlī.
⁸Dios tamakasītzī' xlaca'n tī
 lacxumpin ē jā tatlahuacu'tun

ixtalacasqui'nin Dios, ē xmān
tatlahuacu'tun tū jā tze. Dios
nacāmakapātīnīn. ⁹Natapātīni'n
ixlīpō'ktuca'n tī tatlahua tū jā
tze. Natapātīni'n israelitas xapūla
ē nā natapātīni'n tī jā israelitas.

¹⁰Ixlīpō'ktuca'n tī tatlahua tū
tze, Dios nacālaktzī'n lactze.
Dios nacāmaxquī' tze latamat.
Nata'a'n nac a'kapūn. Nā chuntza'
xapūla nacā'a'kspula tī israelitas
ē nā chuntza' nacā'a'kspula tī jā
israelitas.

¹¹Chuntza' nacā'a'kspula tī
israelitas ē nā tī jā israelitas,
ixpālacata Dios chu lacxtim
cālaktzī'n. ¹²Ixlīpō'ktuca'n
tachi'xcuhui't taka'lhī
ixcuentaca'n. Makapitzīn xluca'n
jā talakapasa līmāpa'ksīn tū Dios
cāmaxquī'lh israelitas. Xluca'n
nacāputzāna'nīcan chuntza' chī
taca'tzī xluca'n. Ā'makapitzīn
talakapasa ixlīmāpa'ksīn Dios.
Xluca'n nacāputzāna'nīcan chī
huan ixlīmāpa'ksīn Dios. ¹³Dios
lactze cālaktzī'n xluca'n tī
takexmatni' huā'mā' līmāpa'ksīn.
Tī taca'tzī ixlīmāpa'ksīn Dios ē
jā takexmat'cu'tun, xluca'n jā
tze cālaktzī'ncan. ¹⁴Xluca'n tī jā
talakapasa ixlīmāpa'ksīn Dios, ē
palh xluca'n lacatejtin tahuilāna'lh
chuntza' chī ixtalacapāstacni'ca'n,
chuntza' tatlahua chī ixlīmāpa'ksīn
Dios masqui jā talakapasa. Chuntza'
lītasu'yu palh xluca'n taca'tzī tū tze
ē tū jā tze. ¹⁵Hua'chi ixtalakapasli
ixlīmāpa'ksīn Dios, ixpālacata
ixlīmānca'n taca'tzī palh tze o palh
jā tze tū tatlahuamā'nalh. ¹⁶Namin
quilhtamacuj a'cxni' Dios nalihui'li
Jesucristo naputzāna'n. Jesucristo

nacāputzāna'nī tachi'xcuhui't
ixpālacata ixcuentaca'n ē
ixtalacapāstacni'ca'n tū jā tze tū
lakatzē'k taca'tzī. Ū'tza' icmāsu'yu
a'cxni' ica'kchihuīna'n zatze
tachihuīn ixla' Jesucristo.

Israelitas ixtalipāhuan līmāpa'ksīn tū maxquī'ca Moisés

¹⁷Xluca'n tī israelitas,
xluca'n ka'tla' talīmakca'tzī.
Talīpāhuan līmāpa'ksīn tū Dios
cāmaxquī'lh. Ka'tla' talīmakca'tzī
ixcālacsacni't Dios. ¹⁸Xluca'n
talakapasa ixtalacasqui'nin
Dios. Cāmāsu'yuni'cani't huā'mā'
līmāpa'ksīn ē chuntza' tzētza'
taca'tzī tū tze ē tū jā tze. ¹⁹Xluca'n
tapuhuan tzē natamāsu'yuni' tī jā
tū talakapasa. Nā tapuhuan xluca'n
hua'chi tamāxkakēni'mā'nalh
tī talatlā'huan nac cā'puetsua'.
²⁰Tapuhuan tzē tamāsu'yuni' tī
xalac'lhkēntin ē tī hua'chi lacstīn
ixpālacata jāna'j tū taca'tzī.
Talakapasa ixlīmāpa'ksīn Dios.
Tapuhuan taca'tzītza' ixlīpō'ktu tū
ixlīcāna' ē ixlīpō'ktu tū ca'tzīcan.
²¹Xluca'n tamāasca'tī ā'makapitzīn,
ē jā tamākentaxtū tū tamāsu'yu.
Tahuani ā'makapitzīn jā tze
palh ka'lhāna'ncan, ē xluca'n
taka'lhāna'n. ²²Xluca'n tahuani
ā'makapitzīn jā tze palh taputza
ixtā'lāpāxquī'nca'n, ē xluca'n
taputza ixtā'lāpāxquī'nca'n.
Xluca'n talakmaka'n ídolos, ē
xluca'n taka'lhāna'n nac templo jā
tahuilāna'lh ídolos. ²³Xluca'n ka'tla'
talīmakca'tzī cāmaxquī'cani't
ixlīmāpa'ksīn Dios, ē xluca'n jā
takexmatni' huā'mā' līmāpa'ksīn.
Ū'tza' talīlakmaka'n Dios

ā'makapitzīn. ²⁴Chuntza' tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'chulā' līpinā'tit cuenta ixpālacata talakmaka'n Dios

ā'makapitzīn tī jā israelitas.

²⁵Tze israelita huancan xmān palh natamākentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios. Palh jā tamākentaxtū, chuntza' jā tū līmacuan huanican israelitas. ²⁶Xlaca'n tī jā israelitas, palh xlaca'n tamākentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' Dios cālaktzī'n hua'chi israelitas.

²⁷Palh xlaca'n tī jā israelitas tamākentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' lītasu'yu hui'xina'n tī israelitas ka'lhī'yā'tit mincuentaca'n, ixpālacata hui'xina'n jā mākentaxtūyā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, masqui ka'lhī'yā'tit jā tatz'o'kni'. ²⁸Chā'tin jā catitaxtulh ixka'hua'cha Dios xmān ixpālacata chu'cucani't chuntza' chī ixtahui'latca'n israelitas.

²⁹Ti ixlicāna' ixtachi'xcuhui't Dios, ū'tunu'n tī talakpalīnī't ixtalacapāstacni'ca'n. Chuntza' talakpalīnī't nā ixpūlacni'ca'n ē jā xmān na ixmacni'ca'n. Xlaca'n tī talakpalīnī't ixtalacapāstacni'ca'n, Dios cālaktzī'n lactze masqui jā cālaktzī'ncu'tuncan na ixlactīnca'n tachi'xcuhui't.

3 Palhāsā' hui'xina'n puhua'nā'tit palh jā tū ixtapalh huancan israelita ē palh jā tū ixtapalh chu'cucan. ²Quit icuan jā ixlicāna'. Israelitas lhūhua' taka'lhī tū jā taka'lhī ā'makapitzīn. A'cxni' Dios cāmaxqui'lh tachi'xcuhui't ixtachihuīn tū tatz'o'kni', israelitas

ū'tunu'n tī Dios cāmaxqui'lh ixtachihuīn. ³Masqui ā'makapitzīn jā ta'a'ka'i'cu'tun palh ixlicāna' tū huan Dios, Dios namākentaxtū tū huan. ⁴Masqui ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't ta'a'kskāhui'nin, Dios namākentaxtū tū huan. Chuntza' tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Chuntza' lītasu'yu pō'ktu quilhtamacuj hui'x hua'na' tū ixlicāna'.

Nūn chā'tin tzē nahuan jā tze tū hua'na'.

Chuntza' huanica Dios.

⁵Palh quina'n natlahuayāuj tū jā tze, chuntza' ā'chulā' lītasu'yu palh Dios pō'ktu quilhtamacuj tlahua tū tze. Palhāsā' chā'tin nakelhasqui'nīnī'n: “¿Tū ixpālacata naquincātamakapātīnīnān? Ixpālacata quincuentaca'n, ā'chulā' naca'tzīcan Dios ā'chulā' xatze. ¿Chā naquincātamakapātīnīnān ixpālacata tū māsū'yu Dios xatze?” Chuntza' tapuhuan tachi'xcuhui't.

⁶Jā tze talacapāstaca. Palh Dios jā nacāmakapātīnīn xlaca'n tī talaclē'n, ¿chī nacālīputzāna'nī tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj?

⁷Palhāsā' chā'tin nahuan: “Palh quintā'ksa'nīn māsū'yu Dios xatze, ixpālacata xla' jā maktin a'ksa'nīnīn, ¿chā naquilimakapātīnīn Dios? Ixpālacata quincuenta ā'chulā' nalakachi'xcuhui'can Dios.” ⁸Palh tze cahuālh huā'mā' talacapāstacni', chuntza' tzē ixuanui: “Ā'chulā' catlahuāuj tū jā tze ē chuntza' ā'chulā' nalakachi'xcuhui'can Dios.” Jāla huancan huā'mā' tachi'xcuhui't. Makapitzīn tahanan quit

chuntza' icmāsu'yu. Jā ixlīcāna'. Dios nacāmākapātīnīn tī tahuān chuntza'.

Nūn chā'tin tī jā laclē'n

⁹Jāla huanāuj israelitas ā'chulā' lactze. Icuānī'ttza' kēxtim jāla tamakxteka tū jā tze, xlaca'n tī israelitas ē nā xlaca'n tī jā israelitas. ¹⁰Nā huā'mā' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios huan:

Nūn chā'tin tī tze.

¹¹Nūn chā'tin tī kexmata tū ixla' Dios.

Nūn chā'tin tī lacapāstaccu'tun Dios.

¹²Ixlīpō'ktuca'n tatamakātīnī'lh Dios.

Talaclakō'lh ixlīpō'ktuca'n.

Nūn tī chā'tin tlahua tū tze.

¹³A'cxni' tatakelpitzi, hua'chi mālaqui'can a'ktin pūtā'cnūn jā tojōmālh' nīn, ixpālacata jā tze chī tachihuīna'n.

Ta'a'kskāhuī'nīn ē ta'a'ksa'nīnī'n.

Ixtachihuīnca'n tū taxtu na ixquilhni'ca'n hua'chi ixlicu'chu lūhua' tū xcana'n.

¹⁴Taquiclhaktzī'n ā'makapitzīn.

¹⁵Masqui jā tū ixpālacata, palaj tunca tamaknīnī'n.

¹⁶A'ntza' jā talatā'kchoko xlaca'n tamālakspūtūnū'n ē tamālakalīpuhuanīnī'n.

¹⁷Jā taca'tzī chī tze natalīlatama.

¹⁸Nūn talacapāstaca natalakachi'xcuhui' Dios.

¹⁹Quina'n ca'tzīyāuj tū tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntza' jā tatzo'kni' limāpa'ksīn, ū'tza' cāhuāni xlaca'n tī cāmācamaxuī'canī't limāpa'ksīn. Chuntza' ixlīpō'ktuca'n talaclē'n

na ixlaca'tīn Dios. Nūn chā'tin tzē catihuanli palh jā laclē'n.

²⁰Nūn chā'tin mākentaxtūkō'nī't ixlīmāpa'ksīn Dios. Ū'tza' jā tī chā'tin lītasu'yu palh tze na ixlaca'tīn Dios. Ixlīmāpa'ksīn Dios xmān tzē naquīncāmāsu'yuni'yān palh quina'n ka'lhīyāuj quīncuentaca'n.

Ta'a'kapūtaxtu xlaca'n tī ta'a'ka'ī'ni' Jesucristo

²¹Chuhua'j ca'tzīyāuj Dios jā catīmāpānūnī'lh ixcuēta chā'tin chī'xcu' tī xmān mākentaxtūcu'tun līmāpa'ksīn. Xtum chī Dios cālīmāpānūnī' ixcuēta'n tachi'xcuhui't. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios jā tatzo'kni' līmāpa'ksīn ē jā huanīcan profetas.

²²Dios cāmāpānūnī' ixcuēta'n ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'ni' Jesucristo. Catīxcuhuālh tī a'ka'ī'ni' Jesucristo, ū'tza' Dios namakapūtaxtū palh xla' israelita ē palh jā israelita. ²³Quilīpō'ktuca'n tlahuanī'ta'uj tū jā tze. Nūn chā'tin tī lilacatejtin latā'kchoko chuntza' chī Dios lacasqui'n. ²⁴Dios lakalhu'manīnī'n. Cristo Jesús xokolh quīncuentaca'n. Chuntza' Dios quīncāmāpānūnī'ni'ta'n quīncuentaca'n. ²⁵Chī

ixtalacasqui'nīn Dios, Jesucristo xtokohua'ca'ca. Xla' nīlh ē chuntza' xla' xapakō'lh ixcuēta'n ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'ni' Jesucristo. Chuntza' lītasu'yu Dios pō'ktu tze tū tlahua. A'cxnī' jāna'j ixnī Cristo, Dios ixcālīpātī chī ixtlahuacan tū jā tze. ²⁶Chuhua'j Cristo nīnī't ē cāmāpānūnī'ni't ixcuēta'n ixlīpō'ktuca'n tī

ta'a'ka'i'ni! Jesucristo. Chuntza' litasu'yu ū'tza' Dios tlahua tū tze.

²⁷Jā ti ti ka'tla' nalimakca'tzi na ixlacatin Dios. Palh chā'tin cahuālh ixmākentaxtūkō'lh ixlīmāpa'ksin Dios, chuntza' tzē ka'tla' ixlīmakca'tzilh. Jāla ka'tla' makca'tziyāuj, ixpālacata Cristo ū'tza' ti quincāmāpānūni'ta'n ixpālacata lipāhuanāuj xla'. ²⁸Dios quincāmāpānūni'n quincuentaca'n ixpālacata a'ka'i'yāuj Jesucristo quincāmāpānūni'tūyān, ē masqui quina'n jā mākentaxtūkō'ni'ta'uj ixlīmāpa'ksin.

²⁹Ixlacstīn Dios, xla'ca'n jā xmān israelitas. Nā xla'ca'n ti jā israelitas nā xla'ca'n ixlacstīn Dios. ³⁰Dios xmān chā'tin. Xla' cāmāpānūni' ixcuentaca'n ixlipō'ktuca'n ti ta'a'ka'i'ni! Jesucristo ē masqui xla'ca'n israelitas ē masqui jā ū'tza'. ³¹Jā māpānūmā'nauj ixlīmāpa'ksin Dios. A'ka'i'yāujtza' Jesucristo quincāmāpānūni'tūyān, ā'chulā' tzej natlahuayāuj tū tze chuntza' chī ixlīmāpa'ksin Dios.

Abraham ixlipāhuan Dios

4 Chuhua'j na'iclichihuina'n Abraham, quimpapca'n quina'n israelitas. ¿Chī limātza'nkēna'ni'ca ixcuenta? ²Palh Abraham tzē ixmākentaxtūkō'lh cahuālh tū Dios ixuani ē palh chuntza' Dios ixlīmāpānūni'lh ixcuenta, chuntza' tzē ka'tla' ixlīmakca'tzilh Abraham. Jā chuntza' lalh. Ū'tza' jāla ka'tla' limakca'tzilh. ³Ixtachihuīn Dios huan Abraham ixlipāhuan Dios. Ū'tza' Dios lilaktzi'lh tze Abraham. ⁴A'cxni' chā'tin chī'xcu' maksuja,

xla' maxqui'can ixtatlaj. Ixtatlaj xla' jātza' talakalhu'mān. Xokocan ixpālacata maksuja. Ū'tza' tū laclē'ni'can. ⁵Dios cāmāpānūni' ixcuentaca'n xla'ca'n ti talipāhuan Dios, ē masqui jā tū tatlahuani't tū xatze na ixlacatin Dios. Tū Dios māstā' huāktza' talakalhu'mān. ⁶Nā David lichihuīna'nli huā'mā'. Lichihuīna'nli chī talipāxuhua ti Dios cāmāpānūni'lh ixcuentaca'n xmān hua'chi talakalhu'mān ē jā ixpālacata tatlahuani't tū tze. ⁷Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios tū huanli David:

Tapāxuhua xla'ca'n ti Dios cāmātza'nkēna'ni'lh ē cāxapani'lh ixcuentaca'n.

⁸Tapāxuhua xla'ca'n ti Dios jā caticāmāxokonilh ixcuentaca'n.

⁹Na'iccākelhasqui'niyān catūhuālh. ¿Ē hui'xina'n puhua'nā'tit Dios cāmātza'nkēna'ni' xmān ti cāchu'cucani't chuntza' chī ixtahui'latca'n israelitas? Jā chuntza'. Nā Dios cāmātza'nkēna'ni' ti jā cāchu'cucani't.

Iccāhuanini'ta'ntza' Abraham ixlipāhuan Dios, ē ū'tza' Dios lilaktzi'lh Abraham tze. ¹⁰A'cxni' a'kspulalh huā'mā', Abraham jāna'j ixchu'cucani't. ¹¹Ā'listān chu'cuca. Huā'mā' lilakapascan Abraham tze na ixlacatin Dios ixpālacata ixlipāhuan Dios, masqui jāna'j ixchu'cucan. Chuntza' Abraham hua'chi ixtāta'ca'n ixlipō'ktuca'n ti Dios cāmāpānūni'lh ixcuentaca'n ixpālacata talipāhuan Dios, masqui jā cāchu'cucani't. ¹²Nā Abraham hua'chi ixtāta'ca'n ti cāchu'cucani't. Jā ixpālacata cāchu'cucani't.

Hua'chi ixtāta'ca'n ixpālacata ta'a'ka'i' xlaca'n chuntza' hua'chi quimpapca'n Abraham a'ka'i'lh a'cxni' jānal'j ixchu'cucani't.

Dios mākentaxtūlh tū ixuanī't

¹³Dios huanilh Abraham namaxqui' cā'quilhtamacuj, xla' ē nā i'xū'nātā'natna'. Huanilh huā'mā' jā ixpālacata Abraham kexmatni'lh limāpa'ksin. Jā chuntza'. Dios huanilh huā'mā' ixpālacata Abraham ixa'ka'i'nī't ixlicāna' tū Dios ixuanini't ē ū'tza' lilaktzi'lh palh tze. ¹⁴Dios huanli nacāsicua'lanātlahua tachi'xcuhui't. Jā ixpālacata tamākentaxtū limāpa'ksin. Jā ū'tza' cālīsicua'lanātlahuacan. Palh chuntza' cahuālh, palh Dios ixcāsicua'lanātlahuah xmān xlaca'n tī tamākentaxtū limāpa'ksin, chuntza' jā tī chā'tin ixsicua'lanātlahuaca, ixpālacata jā tī tzē mākentaxtūkō' limāpa'ksin. Nā jā ixcāsicua'lanātlahuaca nūn xlaca'n tī ta'a'ka'i'. ¹⁵Ixlimāpa'ksin Dios quincāmāsu'yuni'yān palh laclē'nāuj ē ū'tza' nalipātini'nāuj. Palh jā ixa'nal' limāpa'ksin, jā ixca'tziuj palh laclē'nāuj.

¹⁶Tī Dios cāsicua'lanātlahua, ū'tunu'n tī ta'a'ka'i'. Dios cātlahuani' huā'mā' talakalhu'mān ixlipō'ktuca'n tī ta'a'ka'i' chuntza' hua'chi Abraham, masqui xlaca'n israelitas ē masqui jā israelitas. Abraham a'ka'i'lh ixlicāna' tū huan Dios. Chuntza' Abraham hua'chi quintāta'ca'n quilipō'ktuca'n tī a'ka'i'yāuj. ¹⁷Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī Dios huanilh Abraham:

Quit iclacsacni'ta'n ē chuntza' nalītaxtuya' hua'chi ixtāta'ca'n lhūhua' tachi'xcuhui't.

Abraham a'ka'i'lh tū Dios huanilh namākentaxtū. Dios ū'tza' tī tzē nacāmālacastālancuanī nīni'n ē xla' nā cāmaxqui' ixlatamatca'n tī jānal'j talacatuncuhui'.

¹⁸Dios ixuanini't Abraham naka'lhī chā'tin ixka'hua'cha. Abraham a'ka'i'lh tū ixuanini't Dios. Puhuanli ixlicāna', ē masqui ixtasu'yu palh jāla ixlītaxtulh ixtāta'ca'n lhūhua' tachi'xcuhui't. Abraham a'ka'i'lh chī ixuanicani't: Mixū'nātā'natna' lhūhua' natahuan.

¹⁹Abraham kōlu'tza' ixuanī't. Ixka'lhī chī a'ktin ciento cā'ta. Sara, tī ixpuscāt, tētaxtunī'ttza' chī namālacatuncuhui'nīni'n. Masqui kōlu'tza' ixtahuanī't, Abraham jā pātza'nkāl' tū ixuanini't Dios. ²⁰Jā puhuanli palh Dios jā namākentaxtū tū ixuanicani't. Xla' ā'chulā' ixa'ka'i' ē ixmakapāxui Dios. ²¹Xla' ixca'tzi' palh Dios tzē natlahua tū ixmālacnūni'nī't. ²²Abraham a'ka'i'lh na'a'kspula chī Dios ixuanini't ē ū'tza' Dios limāpānūni'lh ixcuenta.

²³Ū'tza' jā tzo'kca xmān ixpālacata Abraham. ²⁴Nā tzo'kcani't ixpālacata quina'n tzē naca'tziyāuj Dios nā quincāmāpānūni'yān quincuentaca'n quina'n tī lipāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' tī mālacastālancuanīlh quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. ²⁵Dios macamilh Jesucristo nanī ixpālacata quincuentaca'n.

Ā'listān mālacastālancuanīlh.
Ū'tza' Dios quincālīmāpānūni'yān
quincuentaca'n.

**Jā caticāmakapātīnīnca xlaça'n tī
Dios cāmāpānūni'lh ixçuentaca'n**

5 Quina'n a'ka'i'nī'ta'uj
Jesucristo. Ū'tza' Dios
quincālīmāpānūni'nī'ta'n
quincuentaca'n. Chuntza'
jātza' ixtā'lāquiclhlaktzi' Dios
quina'n, ixpālacata Dios
quincāmāspūtūnu'nī'nī'ta'n
quincuentaca'n ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
²A'ka'i'yāuj Jesucristo
quincāmakapūtāxtūyān, ē chuntza'
Dios quincālakalhu'manān.
Chuhualj pāxuhuyāuj ixpālacata
ca'tziyāuj na'a'nāuj nac a'kapūn
jā hui'lacha' Dios. ³Nā līpāxuhua
hui'lāna'uj masqui pātīni'mā'nauj,
ixpālacata ca'tziyāuj chuntza'
nalīca'tziyāuj lilacatzucu
napātīni'nāuj. ⁴Palh lilacatzucu
napātīni'nāuj, chuntza' Dios
nalīpāxuhua. Chuntza' līca'tziyāuj
palh nalakchā'nāuj Dios. ⁵Jā
catita'a'kskāhuī'uj. Ixlicāna'
nalakchā'nāuj Dios. Huā'mā'
tzej ca'tziyāuj, ixpālacata
makca'tziyāuj na quilīstacna'ca'n
chī Dios quincāpāxqui'yān.
Huā'mā' quincāmāmakca'tzīnīyān
Espīritu Santo. Ū'tza' tī Dios
quincālakmacamīni'ta'n.
⁶Quina'n jāla cati'a'kapūtāxtūj
quina'cstuca'n. Chuntza' a'cxni'
chilh quilhtamacuj tū Dios
i'lhcā'nī't, Cristo nīlh ixpālacata
quincuentaca'n. ⁷Jā tī chā'tin
nīcu'tun ixpālacata ā'chā'tin
masqui xla' chā'tin chi'xcu' tī

jā tū tlahuani't. Palhāsā' nani
ixpālacata ā'chā'tin tī tzeya chi'xcu'.
⁸Cristo nīlh quimpālacataca'n
quina'n masqui jā tze ixuani'ta'uj.
Chuntza' Dios limāsu'yulh palh
quincāpāxqui'yān. ⁹Chuhualj Cristo
nīlh quimpālacataca'n, ē chuntza'
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'n
quincuentaca'n. Ū'tza' līca'tziyāuj jā
quintīcāmakapātīnīn a'cxni' nachin
ā'xmān quilhtamacuj. ¹⁰Quina'n
ixtā'lāquiclhlaktzi' Dios ixuani'ta'uj.
Dios ixamigo quincātlahuan
ixpālacata Cristo, i'Ska'ta' Dios,
nīlh quimpālacataca'n. Quina'n
ixamigo Dios ē ixpālacata Cristo
lācastālancuana'nli, ā'chulā'
ca'tziyāuj Cristo quincāmāktāyāyān
ē chuntza' jā quintīcāmakapātīnīn.
¹¹Ū'tza' līpāxuhuyāuj Dios
jātza' quintīcāmakapātīnīn. Nā
līpāxuhuyāuj Dios ixamigo
quincātlahuani'ta'n ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Adán ē Cristo

¹²Xapūla ixui'lh chā'tin chi'xcu' tī
ixuanīcan Adán. Ū'tza' tī xapūla ē
chū'cus tlhualh tū jā tze. Ixçuenta
ūtza' līnīlh. Chuhualj ū'tza'
talīnīkō' tachi'xcuhui't ixpālacata
ixlīpō'ktuca'n tatlahualh tū jā
tze. ¹³A'cxni' jāna'j ixmaxqui'can
ixlīmāpa'ksīn Dios, tachi'xcuhui't
ixtatlahuamā'nalh tū jā tze.
Masqui jāla ixuancan xlaça'n
ixtalactlahuani'ttza' līmāpa'ksīn,
ixpālacata jāna'j ixcāmaxqui'canī't
līmāpa'ksīn, xlaça'n ixtalāclē'n na
ixlācatīn Dios. ¹⁴Chuntza' talīnīlh
masqui xlaça'n jā tatlahualh chu
lāxctīm chī tlhualh Adán. Ixçuenta
Adán talīlāclālh ixlīpō'ktuca'n

tachi'xcuhui't. Cristo jā chuntza' chī Adán. Xla' tze tū cātlahuani'lh ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't.

¹⁵Xtum Adán ē xtum Cristo; jā chu chā'tin talitaxtulh. Adán tlhualh tū jā tze. Ū'tza' ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't talinī. Dios cālakalhu'mankō' tachi'xcuhui't. Chuhua'j tzē nata'a'kapūtaxtu ixpālacata Jesucristo. Ū'tza' hua'chi a'ktin talakalhu'mān tū Dios māstā'. ¹⁶Xtum tū tlhualh Adán. Xtum tū tlhualh Dios. Adán tlhualh tū jā tze, ē ū'tza' nacālimakapātininkō'can ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Dios cālakalhu'manli, ē chuntza' lhūhua' cāmāpānūni'cani'ttza' ixcientaca'n. ¹⁷Chā'tin tī xapūla ē chū'cus tlhualh tū jā tze. Ū'tza' Adán. Ū'tza' talinikō' ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Xtum tū tlhualh ā'chā'tin chi'xcu' tī huanican Jesucristo. Ixpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'manli tachi'xcuhui't ē Dios cāmāpānūni' ixcientaca'n ē nā cāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n.

¹⁸Chuntza' ixlipō'ktuca'n nacāmakapātininkō'can ixpālacata a'ktin tū jā tze tū tlhualh Adán. Jesucristo tlhualh tū tze, ē chuntza' ixlipō'ktuca'n tzē nacālimāpānūni'can ixcientaca'n ē tzē natalika'lhī xasāsti' ixlatamatca'n. ¹⁹Adán jā kexmatni'lh Dios ē ū'tza' talilaclē'n ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Jesucristo, xla' kexmatni'lh Dios ē ū'tza' ixlipō'ktuca'n tzē nacālimāpānūni'kō'can ixcientaca'n.

²⁰Dios māstā'lh limāpa'ksin ixpālacata namāsu'yu palh quina'n

tlahuayāuj tū jā tze. Masqui ā'chulā' ixtlahuayāuj tū jā tze, ā'chulā' Dios quincālakalhu'manān. ²¹Xapūla quilipō'ktuca'n ixtlahuayāuj tū jā tze. Ū'tza' ixpālacata nalinikō'yāuj. Chuhua'j Dios lakalhu'manini'n, ē chuntza' tzē naka'lhīyāuj xasāsti' quilatamatca'n tū jā catilaksputli. Dios quincāmāpānūni'yān quincuentaca'n ixpālacata quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.

Ti tatapa'ksini' Cristo, xlaca'n jātza' cāmāpa'ksi tū jā tze

6 Jāla huanāuj natlahuayāuj ā'chulā' tū jā tze ē ā'chulā' Dios naquincālakalhu'manān. ²Quina'n jāla catihuāuj chuntza'. Quina'n makxtekni'ta'ujtza' tū jā tze. Jātza' la natlahuatā'kchokoyāuj tū jā tze. ³Hui'xina'n ca'tziyā'tit quilipō'ktuca'n tī tapa'ksini'yāuj Cristo, chu chā'tin litaxtuyāuj. Hua'chi ixtā'nini'ta'uj Cristo.

⁴A'cxni' a'kpaxāuj, hua'chi tā'tā'cnūyāuj Cristo. Hua'chi tā'lacastālancuana'nāuj Cristo. Xla' lilacastālancuana'nli ixlitli'hui'qui Dios quinTāta'ca'n. Chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quilatamatca'n.

⁵Cristo hua'chi ixtā'nini'ta'uj ē tā'lacastālancuana'nui, ē chuntza' quina'n nā ka'lhīyāuj xasāsti' quilatamatca'n. ⁶Ca'tziyāuj talakpalini'ta'ujtza'. Xapūla ixtlahuatlā'huanāuj tū jā tze. Chuhua'j hua'chi ixquincātā'taxtok ohua'ca'ni'ta'n Cristo. Chuntza'tza' tze nalilatā'kchokoyāujtza'. Jātza' quincāmāpa'ksiyān tū jā tze. ⁷Chā'tin tī xanintza' jātza' tlhua tū jā tze. Nā quina'n jātza' quincāmāpa'ksiyān

tū jā tze. ⁸Hua'chi
ixtā'nīni'ta'uj Cristo, ē chuhua'j
tā'lacastālancuana'nī'ta'ujtza'
Cristo. ⁹Ca'tziyāuj Cristo
lacastālancuana'nli. Jātza'
maktin catinilh. Xla' natahui'lla
ixlīpō'ktu quilhtamacuj.
¹⁰Cristo xmān maktin līnilh
ixcuentaca'n tachi'xcuhui't.
Chuhua'j Cristo hui'llh. Xla'
tlahuamā'lh ixtalacasqui'nīn Dios.
¹¹Calīhui'li'tit jātza' natlahua'yā'tit
tū jā tze. Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti'
milatamatca'n ixpālacata
quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.
Chuhua'j calatā'kchokotit chuntza'
chī Dios lacasqui'n.

¹²Jātza' catamakxtektit
nacāmāpa'ksiyān tū jā
tze. Jātza' catlahua'tit tū
lacasqui'n mimacni'ca'n tū
jā tze. ¹³Jā catamakxtektit
mintalacapāstacni'ca'n
nacāmātlahuīyān tū jā
tze. Catamakxtektit Dios
nacāmāpa'ksiyān. Ka'lhī'yā'tittza'
xasāsti' milatamatca'n, ē
catlahua'tit ixtalacasqui'nīn Dios.
¹⁴Jātza' nacāmāpa'ksiyān tū jā
tze. Jātza' lipāhuanāuj limāpa'ksin.
Lipāhuanāuj xmān ixtalalaku'mān
Dios.

Ti tatlahua tū tze

¹⁵Masqui jātza' lipāhuanāuj
limāpa'ksin, quina'n jāla tlahuayāuj
tū jā tze. ¹⁶Hui'xina'n ca'tziyā'tit
palh ka'lhī'yā'tit chā'tin xapuxcu',
natlahua'yā'tit tū nahuan xla'. Nā
chuntza' xla'ca'n tī tatamakxteka
nacāmāpa'ksi tū jā tze, xla'ca'n
chu licuesa natatlahua tū jā tze. Tī
tatlahua tū jā tze natani. Xla'ca'n

tī tatamakxteka nacāmāpa'ksi
Dios, xla'ca'n natatlahua tū Dios
lacasqui'n. ¹⁷Quit icmaxqui' Dios
tapāxcatca'tzīn mimpālacataca'n.
Chuhua'j hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit
tū cāmāsu'yuni'n ē tū
maktini'nī'ta'ntit. Jātza'
cāmāpa'ksiyān tū jā tze.
¹⁸Makxteknī'ta'ntittza' tū jā tze;
chuhua'j tlahua'cu'tunā'tit tū
xatze. ¹⁹Chuntza' iclichihuīna'n
quit ixpālacata hui'xina'n
nakexpa'tā'tit. Xapūla hui'xina'n
tamakxtektit ixcāmāpa'ksiyān tū
jā tze. Ā'chulā' ixtlahua'pā'na'ntit
tū jā tze. Chuhua'j catamakxtektit
Dios nacāmāpa'ksiyān. Ā'chulā'
natlahuatēlha'yā'tit tū tze.

²⁰Xapūla a'cxni' ixcāmāpa'ksiyān
tū jā tze, hui'xina'n jāla
ixtlahua'yā'tit tū tze. ²¹Chuhua'j
limāxana'nā'tit tū ixtlahua'yā'tit
xapūla. Tū ixtlahua'yā'tit xapūla, jā
tū limacuan. Tī tatlahua huā'mā',
xla'ca'n natani. ²²Chuhua'j Dios
cāmāpa'ksiyān hui'xina'n, ē
chuntza' talakpalīni'ta'ntit tū jā
tze. Chuhua'j tzētza' natlahua'yā'tit
tū tze. Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti'
milatamatca'n tū jā catilakspu'tli.
²³Xla'ca'n tī cāmāpa'ksi tū jā tze,
xla'ca'n natamak'tini'n ixtatla'jca'n.
Ū'tza' linīn. Dios quincāmāxqui'yān
xasāsti' quilatamatca'n tū jā
catilakspu'tli. Ixlīpō'ktuca'n tī
ta'a'ka'li'ni' quiMāpa'ksini'ca'n
Jesucristo, xla'ca'n cāmāxqui'can
xasāsti' ixlamatatca'n tū jā
catilakspu'tli.

Tū lica'tzican tī tamakaxtoklitza'

7 Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit
ixlimāpa'ksinca'n chi'xcuhui'n.

Ca'tziyā'tit chā'tin chi'xcu' natlahua tū talimāpa'ksini'n lihuam lamā'lh nac cā'quilhtamacuj. A'cxni' xla' nini'ttza', huā'mā' limāpa'ksin jātza' māpa'ksi.

²Chā'tin puscāt tī tamakaxtokni'ttza', xla' ka'lhī ixkōlu' lihuam hui'lh ixkōlu' nac cā'quilhtamacuj. Chuntza' huan ixlimāpa'ksinca'n chi'xcuhui'n. Palh nanī ixkōlu' puscāt jātza' māpa'ksi.

³Palh puscāt ka'lhī ixtā'lāpāxqui'n ē palh ka'lhīcus ixkōlu', chuntza' xla' tlahua tū jā tze. Palh ixkōlu' nī, xla' tzē natamakaxtokpala. Xla' masqui tamakaxtokpala, chuntza' jā tlahua tū jā tze.

⁴Hui'xina'n tā'timīn, hua'chi tā'nini'ta'tnit Cristo. Ū'tza' litaxokolh tū ixlaclīpinā'tit chuntza' chī limāpa'ksin. Chuhual'j tzamā' limāpa'ksin jātza' cāmāpa'ksiyān. Chuhual'j tapa'ksini'yā'tit Cristo. Xla' lacastālancuana'nī'ttza'. Tzētza' nalatapāyā'tit chuntza' chī Dios lacasqui'n. ⁵A'cxni' jāna'j tapa'ksini'yāuj Dios, quina'n ixlatlā'huanāuj chuntza' chī quintalacapāstacni'ca'n tū jā tze. A'cxni' lakapasui ixlimāpa'ksin Dios, ā'chulā' ixtlahuayāuj tū jā tze. Tī chuntza' tatlahua, xla'ca'n natani. ⁶Chuhual'j limāpa'ksin jātza' quincāmāpa'ksiyān, ixpālacata hua'chi tā'nini'ta'ujtza' Cristo. Xapūla ixquincāmāpa'ksiyān limāpa'ksin. Chuhual'j kexmatni'yāuj Dios ixpālacata ka'lhīyāuj xasāsti' quilatamatca'n. Ū'tza' litlahuacu'tunāuj ixtalacasqui'nin Dios.

Tachi'xcuhui't ixa'estuca'n jāla tamakxteka tū jā tze

⁷Palhāsā' hui'xina'n nahua'nā'tit jā tze limāpa'ksin.

Jā ixlīcāna'. Tzamā' limāpa'ksin quincāmāsu'yuni'yān chī a'nani' tū jā tze. Chuntza' huan limāpa'ksin:

Jā tilakca'tzana' tū ixla' ā'chā'tin.

Ū'tza' līca'tziyāuj tzamā' tū jā tze. ⁸A'cxni' icca'tzilh huā'mā' limāpa'ksin, ā'chulā' xa'iclaclca'tzan tū ixla' ā'chā'tin. A'cxni' jāna'j ixlakapascan limāpa'ksin, jā ixca'tzīcan tū jā tze. ⁹A'cxni' jāna'j xa'icca'tzi tū huan ixlimāpa'ksin Dios, quit xa'icpuhuan tzej xa'iclatlā'huan. A'cxni' icca'tzilh tū huan huā'mā' limāpa'ksin, icca'tzilh palh xa'iclaclē'n na ixlacatīn Dios ē chuntza' Dios naquimakapātīnīn. ¹⁰Tzamā' limāpa'ksin quincāmāsu'yuni'nī'ta'n līlacatejtin natahui'layāuj. Quit quimāsu'yuni'lh xa'iclaclē'n ē ū'tza' Dios ixquilimālakspūtīlh.

¹¹Iclīta'a'kskāhui'lh quina'cstu ixpālacata tū jā tze. Ū'tza' iclīlacpuhualh quit tzē xa'icmākentaxtūkō' ixlimāpa'ksin Dios. Tzamā' limāpa'ksin quimāsu'yuni'lh Dios naquilimālakspūtū ixpālacata quincuenta.

¹²Ixlimāpa'ksin Dios tze. Pō'ktu tze. ¹³Masqui tze ixlimāpa'ksin Dios, ū'tza' quimāsu'yuni'lh xa'iclaclē'n. Nā quimāsu'yuni'lh jā tze tū xa'ictlahuamā'lh ē ū'tza' tū ixquilimakapātīnīlh Dios.

¹⁴Ca'tziyāuj tzamā' limāpa'ksin ixla' Dios ē tze. Quit jā tze xa'icuanī't ixpālacata xa'ictlahua tū jā tze, chuntza' chī tatlahua ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhui't.

¹⁵Quit jā icca'tzi tū quina'kspula. Masqui quit jā iclāhuacu'tun tū

jā tze, ū'tza' ictlahua. Masqui quit ictlahuacu'tun tū tze, jā ictlahua. ¹⁶Quit jā ictlahuacu'tun tū jā tze, ū'tza' lītasu'yu palh quit icpuhuan xatze līmāpa'ksin. ¹⁷Masqui quit jā ictlahuacu'tun tū jā tze, jā tze quintalacapāstacni' ē ū'tza' quimātlahuī tū jā tze. ¹⁸İcca'tzī quit quina'cstu jāla ictlahua tū tze. Ū'tza' jāla iclitlahua tū tze, masqui chuntza' ictlahuacu'tun tū xatze. ¹⁹Masqui ictlahuacu'tun tū tze, jāla ictlahua. Masqui jā ictlahuacu'tun tū jā tze, chuntza' ictlahua. ²⁰Hua'chi quintalacapāstacni' jā tze. Ū'tza' quimātlahuī tū jā tze, ē jā quit. Quit jā ictlahuacu'tun tū jā tze. ²¹Pō'ktu quilhtamacuj chuntza' quina'kspula. A'cxni' quit ictlahuacu'tun tū tze, xmān tze ictlahua tū jā tze. ²²Quit tzej icca'tzī tze ixlīmāpa'ksin Dios. İclīpāxuhua a'cxni' iclacapāstaca huā'mā' līmāpa'ksin. ²³Masqui ictlahuacu'tun tū huan ixlīmāpa'ksin Dios, hua'chi ā'a'ktin līmāpa'ksin litapa'ksi quimacni'. Huā'mā' līmāpa'ksin ixtā'lāquiclhaktzi' ixlīmāpa'ksin Dios. Quit hua'chi xatachī'n ixpālacata jāla icmakxteka ictlahua tū jā tze. ²⁴Līlakalhu'mānat quit. Jāla ictapānūni' huā'mā' līmāpa'ksin tū jā tze. İTīchu tze naquimakapūtaxtū huā'mā' līmāpa'ksin tū jā tze? ²⁵Dios ū'tza' tī tze namakapūtaxtūnu'n ixpālacata quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Quimacni' tlahuacu'tun tū jā tze, masqui quit icmākentaxtūcu'tun ixlīmāpa'ksin Dios. Chuhua'j

Dios quimakapūtaxtūni't huā'mā' līmāpa'ksin. Ū'tza' iclīmāxqui' Dios tapāxcatca'tzīn.

Espíritu Santo cāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n tī ta'a'ka'i'

8 Chuhual'j jātza' caticāmakapātinilh Dios xluca'n tī talīpāhuan Cristo ē talatlā'huan chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Espiritu Santo ē jātza' talatlā'huan chuntza' chī ixtalacapāstacni'ca'n tū jā tze. ²Espiritu Santo ka'lhi lītlī'hui'qui. Ū'tza' tze cālīmāxqui' xasāsti' ixlatamatca'n tī ta'a'ka'i'ni' Cristo Jesús. Quilakmāxtulh huā'mā' līmāpa'ksin tū ixquimātlahuī tū jā tze. Chuntza' Dios jātza' quintimakapātinilh. ³Ixlīmāpa'ksin Dios jāla catimakapūtaxtūnu'lh, ixpālacata jā tī tī tze mākentaxtūkō' tzamā' līmāpa'ksin. Dios tlahualh tū jāla tlahua līmāpa'ksin. İ'Ska'ta' macamilh naquincāmāpānūni'yān tū jā tze. A'cxni' milh, ixtasu'yu chā'tin chī quina'n. Masqui ixtasu'yu chī quina'n, xla' jā tlahualh tū jā tze. Xla' xokolh tū quina'n ixlaclē'nāuj. Chuntza' quincālīmakapūtaxtūni'ta'n chī ixlītlī'hui'qui tū ixquincāmātlahuīyān tū jā tze. ⁴Chuntza' līlatlā'huanāujtza' chuntza' chī ixlīmāpa'ksin Dios ixpālacata tlahuayāuj tū quincāmāsu'yuni'yān Espiritu Santo. Jātza' līlatlā'huanāuj tū jā tze quintalacapāstacni'ca'n. ⁵Tī tatlahuacu'tun tū jā tze ixtalacapāstacni'ca'n, xmān ū'tza' talacapāstaca xluca'n. Tī tatlahuacu'tun tū cāmāsu'yuni'

Espíritu Santo, xla'ca'n talacapāstaca chī lacasqui'n Dios. ⁶Ti talatlā'huan chuntza' chī jā tze ixtalacapāstacni'ca'n, xla'ca'n nacāmakapātinīncan. Ti talatlā'huan chuntza' chī lacasqui'n Dios, xla'ca'n taka'lhī xasāsti' ixlamatatca'n ē tzej talamā'nalh. ⁷Ixlipō'ktuca'n ixtā'lāquiclhaktzi' Dios ti jā tze ixtalacapāstacni'ca'n. Jā tatlahua tū ixlīmāpa'ksin Dios. Masqui ixtatlahuacu'tunli, jāla ixtitatlhualh. ⁸Ti talatlā'huan chuntza' chī jā tze ixtalacapāstacni'ca'n, xla'ca'n jāla tamakapāxui' Dios.

⁹Hui'xina'n jātza' latlā'hua'nā'tit chuntza'. Hui'xina'n latlā'hua'nā'tittza' chuntza' chī lacasqui'n Espíritu Santo, ixpālacata Espíritu Santo cātā'latlā'huanān hui'xina'n. Ti jā taka'lhī Espíritu Santo, xla'ca'n jā tatapa'ksini' Cristo. ¹⁰Quina'n, Cristo quincātā'lahui'lān. Quimacni'ca'n natanī, ixpālacata quilipō'ktuca'n tlahuani'ta'uj tū jā tze. Masqui quimacni'ca'n natanī, quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quilamatatca'n, ixpālacata Dios quincāmātza'nkēnāni'ni'ta'n quincuentaca'n. ¹¹Dios mālacastālancuanīni't Jesús. Masqui nanīyāuj, Dios naquincāmālacastālancuanīyān quina'n ixpālacata Espíritu Santo quincātā'lahui'lān.

¹²Chuhua'j tā'timīn, jātza' catlahuáuj chī xapūla quintalacapāstacni'ca'n tū jā tze. ¹³Ti tatlahua tū jā tze ixtalacapāstacni'ca'n, Dios nacāmakapātinīn. Ti tamakxtekni'ttza' tatlahua tū jā tze

ixtalacapāstacni'ca'n, ixpālacata Espíritu Santo cāmaktāya, xla'ca'n nataka'lhī ixlamatatca'n tū jā catilaksputi.

¹⁴Ixlipō'ktuca'n ti tatlahua tū cāmālacapāstaqui' Espíritu Santo, xla'ca'n ixlacstīn Dios. ¹⁵Chuhua'j ka'lhīyāuj Espíritu Santo. Jātza' jicua'ni'yāuj Dios, hua'chi chā'tin tasācua' ti tamāhuacanī't. Ca'tziyāuj quina'n ixlacstīn Dios. Ū'tza' tzē nalihuaniyāuj: “Dios quinTāta'ca'n.” ¹⁶Espíritu Santo quincāmāca'tzīniyān quina'n ixlacstīn Dios. ¹⁷Quina'n ixlacstīn Dios, ē chuntza' namaktīni'nāuj tū Dios cāmālacnūni' ixlacstīn. Tū maxqui'can Cristo nā quina'n quilaca'n nahuan. Cristo pātīni'lh. Nā chuntza' quina'n napātīni'nāuj. Chuntza' tū namaxqui'can Cristo, ē nā ū'tza' naquincātamaxqui'yān.

¹⁸Chuhua'j pātīni'mā'nauj. Ā'listān naka'lhīyāuj tapāxuhuān nac a'kapūn ē jātza' catitlahuáuj cuenta tū pātīni'mā'nauj. Chuntza' icpuhuan quit. ¹⁹Ixlipō'ktu tū a'nan nac cā'quilhtamacuj taka'lhīmā'nalh chī namāsu'yu ti ixlacstīn Dios. ²⁰Ixlipō'ktu tū a'nan nac cā'quilhtamacuj nalaksputa. Chuntza' Dios māpa'ksini'lh. Ē hui'lh tū ka'lhīmā'nauj. ²¹Dios namāsāsti'kō' ixlipō'ktu tū a'nan nac cā'quilhtamacuj a'cxni' nacāmaxqui' ixlacstīn tū cāmālacnūni'ni't. ²²Ca'tziyāuj ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj hua'chi ixtaca'tzana'juā't hua'chi chā'tin puscāt a'cxni' namālacatuncuhui'ni' i'ska'ta. ²³Masqui quina'n ka'lhī'yāujtza' Espíritu Santo, hua'chi nā

makca'tziyāuj taca'tzana'juā't
ixpālacata ka'lhīmā'nauj a'cxni'
Dios naquincāmaxqui'yān
xasāsti' quimacni'ca'n ē nā
namāsu'yū quina'n ixlacstīn
Dios. Ka'lhīmā'nauj a'cxni'
Dios nacāmaxqui' ixlacstīn tū
cāmālacnūni'nī't. ²⁴Quina'n
quincātamakapūtāxtūni'ta'ntza'.
Ka'lhīmā'nauj tū Dios
naquincāmaxqui'palayān.
Jātza' ka'lhīmā'nauj tū
ka'lhīyāujtza'. ²⁵Ca'tziyāuj Dios
naquincāmaxqui'yān tū jāna'lj
ka'lhīyāuj, chuntza' lilacatzucu
ka'lhīmā'nauj.

²⁶Espíritu Santo
quincāmaktāyayān a'cxni' jāla
tlahuayāuj tū talacasqui'n
natlahuayāuj. A'cxni' orarīyāuj,
quina'n jā ca'tziyāuj tū
ixlacasqui'nca nasqui'ni'yāuj
Dios. Espíritu Santo
quincāmāsu'yūni'yān nasqui'ni'yāuj
chuntza' chī xla' lacasqui'n. Nā
quincāmāmakca'tzīniyān tū jāla
lichihuīna'nāuj. ²⁷Dios lakapasa
quilīstacna'ca'n. Xla' ca'tzī tū
squi'n Espíritu Santo, ixpālacata
Espíritu Santo squi'n chī lacasqui'n
Dios. Espíritu Santo squi'ni' Dios
quimpālacataca'n, ixpālacata
quina'n tapa'ksīni'yāuj Dios.

Quina'n tze skāhui'yāuj

²⁸Quina'n ca'tziyāuj tzej
nalitaxtuyācha' ixlīpō'ktu tū
quincā'a'kspulayān quina'n
tī pāxqui'yāuj Dios. Dios
quincālacacni'ta'n chuntza'
chī ixtalacasqui'nīn. ²⁹Xapūla
Dios ixquincālakapasān quina'n
hua'chi ixlacstīn. Chuhua'lj

quincālimāxtucu'tunān chī
ixlītze Jesucristo, i'Ska'ta' Dios.
Chuntza' Jesucristo xla' chī
quimpuxcu'ca'n quilīpō'ktuca'n
tā'timīn. ³⁰Dios quincālacacni'ta'n
ē quincāmāpānūni'nī'ta'n
quincuentaca'n. Xla'
natā'tahui'lachāuj nac a'kapūn.

³¹Dios quincātlahuani'nī'ta'n
ixlīpō'ktu huā'mā', ē ū'tza'
līca'tziyāuj jāla quinticāskāhui'n tī
quincātālātluhuayān, ixpālacata
pō'ktu quilhtamacuj Dios
quincāmaktāyamā'n. ³²Dios
māstālh i'Ska'ta ē macamilh nanī
quimpālacataca'n. Ū'tza' līca'tziyāuj
Dios naquincāmaxqui'yān
ixlīpō'ktu tū maclacasqui'nāuj.
³³Dios quincālacacni'ta'n ē
xapakō'ni'ttza' quincuentaca'n.
Chuntza' jā tī chā'tin tze
naquincālimālacsu'yuyān. ³⁴Jā tī
chā'tin tze naquincāmakapātīnīnān,
ixpālacata Cristo xokokō'lh
quincuentaca'n a'cxni' nīlh.
Nā xla' lacastālancuana'nli.
Hui'lacha' na ixpekxtūcāna'lj
Dios. Squi'ni'mā'lh Dios
quimpālacataca'n. ³⁵Cristo pō'ktu
quilhtamacuj quincāpāxqui'yān.
Masqui pātīni'nāuj, ē masqui
tētamakchuyīyāuj, ē masqui
quincātaputzatokokeyān, ē
masqui tzi'ncsāuj, ē masqui
jā tū quilu'xu'ca'n, ē masqui
nac cālījicua' latlā'huanāuj, ē
masqui quincātamaknīcu'tunān,
Cristo pō'ktu quilhtamacuj
quincāpāxqui'yān. ³⁶Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

Mimpālacata hui'x,
pō'ktu quilhtamacuj
quincātamaknīcu'tunān.

Quina'n hua'chi borregos tū
nacāmāknican.

³⁷Masqui quincā'a'kspulayān
ixlīpō'ktu huā'mā, quina'n
naskāhui'yāuj, ixpālacata
Cristo quincāpāxqui'yān
ē quincāmaktāyayān.
³⁸Quit icca'tzī Dios pō'ktu
quilhtamacuj quincāpāxqui'yān
masqui xanīntza' ē masqui
xalakahuancus. Jā tī chā'tin tzē
naquincāmāmakxtekēyān Dios,
nūn ángeles, ē nūn tī taka'lhī
lītlī'huī'qui, ē nūn tū huī'lh
chuhua'j, ē nūn tū namin. ³⁹Jā tū
tū tzē naquincāmāmakxtekēyān
Dios nūn tū huī'lh nac a'kapūn, ē
nūn tū huī'lh nac cā'quilhtamacuj.
Ca'tziyāuj Dios pō'ktu quilhtamacuj
quincāpāxqui'yān ixpālacata ū'tza'
huā'mā' tū quincāmāsu'yuni'nī'ta'n
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

**Dios cālacsacli israelitas
natalitaxtu ixtachi'xcuhui't Dios**

9 Ixlicāna' tū na'iccāhuanīyān.
Jā iccā'a'kškāhui'mā'n,
ixpālacata quit ictapa'ksīni' Cristo.
Espíritu Santo laktzī'n quilīstacna'
ē ca'tzī ixlicāna' tū na'icuan. ²Quit
iccālaclīpuhuan quintā'israelitas
hasta quincā'tzani' quilīstacna',
ixpālacata xlaca'n jā ta'a'ka'i'nī'
Jesucristo. ³Quit xa'icpātini'lh
ixpālacataca'n quintā'israelitas
ē xa'iclitapekpānūni'lh Cristo
palh chuntza' tzē cahuālh
ixtali'a'kapūtaxtulh quintā'israelitas.
⁴Israelitas xlaca'n i'xū'nātā'natna'
Israel. Dios cālacsacli
ixtachi'xcuhui't nacātlahua. Dios
cāmāsu'yuni'lh ixlimāpa'ksīn.
Dios chuntza' lilacāxui'lilh a'ktin

talacāxtlahuan. Cāmāxqui'lh
limāpa'ksīn. Cāmāsu'yuni'lh chī
natalīmakapāxui. Cāhuanilh
nacāmāxqui' tū mālacnūni'.
⁵Xlaca'n ixnapapana'ca'n israelitas
tī tahuī'lāna'lh chuhua'j. Cristo,
a'cxni' milh nac cā'quilhtamacuj,
lacatuncuhui'lh israelita. Cristo
ū'tza' Dios tī māpa'ksikō'. Ū'tza'
makapāxui'can pō'ktu quilhtamacuj.
Amén.

⁶Jāla huanāuj palh Dios jā
mākentaxtūlh tū cāhuanilh
israelitas makāstza'. Jā
ixlīpō'ktuca'n israelitas ta'a'ka'i'nī't
Cristo. Chuntza' jā ixlīpō'ktuca'n
israelitas ixlacstīn Dios. ⁷Jā
ixlīpō'ktuca'n i'xū'nātā'natna'
Abraham, jā pō'ktu ixlacstīn Dios.
Makāstza' Dios huanilh Abraham:

Ixlacstīn Dios natala tī ixlacstīn
minka'hua'cha Isaac, ē nā
i'xū'nātā'natna' Isaac.

⁸Tū iccāhuanīmā'n ū'tza' huā'mā':
israelitas jā ixlīpō'ktuca'n ixlacstīn
Dios, xmān tī taka'lhī ixlatamatca'n
chuntza' chī huanli Dios. ⁹Ū'tza' tū
Dios huanilh Abraham makāstza':

Huā' quilhtamacuj tū talhcān,
quit na'icmākentaxtū tū
icuanīyān.

Mimpuscāt, Sara, naka'lhī
chā'tin i'ska'ta' ka'hua'cha.

¹⁰Chuhua'j xtum na'iccāhuanīyān.
Jacob ē Esaú tī ixlacstīn Rebeca
xmān chā'tin ixtāta'ca'n. Ū'tza'
Isaac, quimpapca'n. ¹¹A'cxni'
jāna'j ixtalacatuncuhui' lacstīn,
Dios lacsacli chā'tin chuntza'
chī lacsacui'nli. Jā lacsacli chī
tatlahualh lacstīn, ixpālacata jāna'j
tū ixtatlahua tū jā tze nūn tū tze.

¹²Dios huanilh Rebeca:

Xastancu namāpa'ksi' ixpuxcu'.
¹³Nā tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit xa'icpāxqui' Jacob.

Esau jā xa'icpāxqui'.

¹⁴Jāla huanāuj jā tze chī
 lilacsacna'n Dios, ixpālacata
 xmān chā'tin lacsacli ē ā'chā'tin
 jā lacsacli. Iccāhuaniyān tū tlahua
 Dios ū'tza' pō'ktu tze. ¹⁵Dios
 huanilh Moisés:

Na'iccālakalhu'man tī

na'iccālakalhu'mancu'tun.

¹⁶Ā'makapitzīn tapuhuan Dios
 nacālakalhu'man xla'ca'n chi
 talacasqui'n. Ā'makapitzīn
 tapuhuan Dios nacālakalhu'man
 ixpālacata xla'ca'n tze tū tlahua.
 Jā chuntza'. Dios cālakalhu'man
 tī cālakalhu'mancu'tun. ¹⁷Nā
 tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios chī
 huanica rey Faraón:

Quit iclihui'lin milirey,

ixpālacata quit

xa'icmāsu'yucu'tun

quilīti'hui'qui a'cxni' hui'x

quintā'lātlahua'ya'.

Chuntza' tachi'xcuhui't xalanī'n
 na ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj,
 xla'ca'n nataka'tzi tū quit tze
 na'ictlahua.

¹⁸Chuntza' tasu'yu
 Dios cālakalhu'man tī
 cālakalhu'mancu'tun. Makapitzīn
 tī jā takexmatni'cu'tun Dios, Dios
 cāmakxteka ā'chulā' lacxumpin
 catahuanli.

¹⁹Ē palh chā'tin nahuan: “Palh
 Dios chuntza' lacasqui'n, ¿chī
 quincāputzāna'nīyan? Palh
 chuntza' chī Dios nahuan, chuntza'
 nalatā'kchoko chā'tin chi'xcu'.
 Jāla catitalakpalilh.” ²⁰Palh
 chā'tin chuntza' ixquihuanilh,

quit xa'icuanilh: “Hui'x xmān
 chā'tin chi'xcu'. ¿Ē tze hui'x
 natā'lāhua'ya' Dios?” A'ktin
 tla'ma'nc jā chuntza' kelhasqui'ni tī
 tlahualh tla'ma'nc: “¿Tū ixpālacata
 chuntza' quilītlahua'?” ²¹Chā'tin
 tī tlahua tla'ma'nc tze natlahua
 chī ū'tza' lacasqui'n. Ū'tza' pūtlū'n
 tze nalītlahua a'ktin tla'ma'nc tū
 tzehuani't ē a'ktin tla'ma'nc tū jā
 tzehuani't.

²²Nā chuntza' Dios lilacatzucu
 ixcālīpātīmā'lh xla'ca'n tī
 ixtatlahuamā'nalh tū jā tze. Masqui
 Dios ixmāsu'yucu'tun ixtasīzi', ē
 masqui ixmāsu'yucu'tun palh ka'lhī
 līmāpa'ksin nacāmakapātīnīn, ē
 masqui ixlacasqui'nca natapātīnīn,
 Dios ixcālīpātīmā'lh xla'ca'n. ²³Nā
 Dios ixmāsu'yucu'tun palh xla'
 tze. Dios quincālakalhu'manān
 ē quincālakpalīyān chī tze
 nalīchā'nāuj nac a'kapūn. ²⁴Dios
 quincāta'satīnī'ta'n quina'n tī
 israelitas ē nā xla'ca'n tī jā israelitas.
²⁵Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios jā
 tzo'kli Oseas tū huanli Dios:

Tī jā quintachi'xcuhui't

ixtahuani't, na'iccāmāpācuhui
 quintachi'xcuhui't.

Tachi'xcuhui't tī jā

ixcāpāxqui'can quit

na'iccāpāxqui' xla'ca'n.

²⁶A'ntza' jā cāhuanica: “Hui'xina'n
 jā quintachi'xcuhui't”,
 xla'ca'n nacāmāpācuhuican
 ixlacstin Dios xalakahuan.

²⁷Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios
 tū huanli Isaías ixpālacata'ca'n
 israelitas. Xla' huanli:

Masqui israelitas xla'ca'n lhūhua'
 hua'chi cucuj tū hui'lh
 ixquilhtūn nac mar,

jā ixlipō'ktuca'n
catita'a'kapūtaxtulh.

²⁸ Dios nacāmakapātīninkō' a'cxni'
ā'xmān quilhtamacuj.

Ē palaj natlahua.

²⁹ Nā Isaías chuntza'
chihuīna'mpālh:

Dios ka'lhī ixlitli'hui'qui.

Palh xla' jā icāmakxtekli
natatahui'la makapitzīn,

quilpō'ktuca'n quina'n ixnikō'uj
chuntza' chī tanikō'lh
xalanī'n nac Sodoma ē
Gomorra.

Israelitas jā ixta'a'ka'i'cu'tun

³⁰ Nā chuntza' xlaça'n tī jā
israelitas. Masqui xapūla jā
ixtaputza chī tze natalītaxtu na
ixlaca'tīn Dios, chuhua'j Dios
cāmāpānūni'lh ixcentaca'n
ixpālacata xlaça'n ta'a'ka'i'ni'lh
Jesucristo. ³¹ Israelitas talihui'lilh
ta'a'ka'i' ixlīmāpa'ksīn Dios
ixpālacata tapuhuanli chuntza'
Dios nacālilaktzi'n tze. Xlaça'n jāla
tatlahualh tū tze natalītaxtu lactze
na ixlaca'tīn Dios. ³² ¿Tū ixpālacata?
Ixpālacata xlaça'n talitaxtucu'tunli
tze na ixlaca'tīn Dios ixpālacata tū
xlaça'n ixtatlahua. Jāla chuntza'.
Xlaça'n jā ixta'a'ka'i'ni'cu'tun
Jesucristo. Xmān ū'tza' tī tze
makapūtaxtūnu'n. Hua'chi
talī'a'kche'kxlalh a'ktin chihuix,
ixpālacata Jesucristo hua'chi
a'ktin chihuix tū li'a'kche'kxlacan.
³³ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn
Dios jā huan Dios:

Quit icui'li nac Siōn chā'tin

tī hua'chi chihuix jā

a'kche'kxlacan ē hua'chi

chihuix jā pūtamakahuascan.

Xlaça'n tī talīpāhuan xla', jā chu
tlakaj catitalīpāhuanli.

Ē chuntza' jā catitamāxana'ni'lh.

10 Tā'timīn, quit iclacasqui'n
cata'a'kapūtaxtulh
quintā'israelitas. Ū'tza' iclisqui'ni'
Dios huā'mā'. ² Quit icca'tzi
xlaça'n tamakapāxūicu'tun
Dios. Xlaça'n jā taca'tzi chī
limakapāxūican Dios. ³ Xlaça'n
jā taca'tzi chī Dios cālīmāpānūni'
ixcentaca'n tachi'xcuhui't.
Chuntza' ixlīmānca'n taputza
xtum chī nacālīmāpānūni'can
ixcentaca'n. Ē jā takexmatni'
Dios. ⁴ Dios nacāmāpānūni'
ixcentaca'n ixlipō'ktuca'n tī
ta'a'ka'i'ni' Cristo, ixpālacata Cristo
xla' mākentaxtūkō'lh ixlipō'ktu
ixlīmāpa'ksīn Dios.

⁵ A'makapitzīn tamākentaxtūcu'tun
limāpa'ksīn ixpālacata chuntza'
tapuhuan nacālīmāpānūni'can
ixcentaca'n. Makāstza' Moisés
lichihuīna'nli huā'mā'. Xla' huanli:

Palh chā'tin mākentaxtūkō'
ixlipō'ktu limāpa'ksīn, xla'
na'a'kapūtaxtu.

⁶ Masqui Moisés huanli chuntza',
quina'n Dios quincāmāpānūni'ni'ta'n
quincuentaca'n ixpālacata
a'ka'i'ni'yāuj Cristo. Ū'tza'
māsu'yucan na ixtachihuīn Dios
jā tatzō'kni' jā ixlacasqui'nca
chā'tin na'a'n nac a'kapūn nalīmīn
Cristo. ⁷ Jā ixlacasqui'nca chā'tin
na'a'n jā tahui'lāna'ncha' nīnī'n
ē nalīmīn Cristo, ixpālacata xla'
laca'stālancuana'ni'ttza'. ⁸ ¿Chī huan
ixtachihuīn Dios?

Lacatzuna'j ka'lhī'ya'

ixtachihuīn Dios, a'ntza' na

minquilhni' ē na milistacna'.

Ū'tza' huā'mā' tachihuīn ixlicāna' tū icmāsu'yu. ⁹Chuntza' palh huanāuj Jesús ū'tza' quiMāpa'ksini'ca'n ē palh a'ka'i'yāuj ixlicāna' Dios mālacastālancuanilh, chuntza' Dios naquincāmakapūtaxtūyān.

¹⁰Palh a'ka'i'yāuj Jesucristo makapūtaxtūnu'n ē palh cāhuaniyāuj ā'makapitzīn a'ka'i'yāuj, chuntza' Dios quincāmakapūtaxtūyān.

¹¹Chuntza' ixlicāna'. Ixtachihuīn Dios huan:

Xlaca'n tī talipāhuan xla', jā chu tlakaj catitalipāhuanli ē jā catitamāxana'ni'lh.

¹²Lacxtim chī natali'a'kapūtaxtu xlaca'n tī israelitas ē nā tī jā israelitas. Dios xmān chā'tin. Xla' cālakalhu'man ixlipō'ktuca'n tī tasqui'ni' Dios nacāmaktāya.

¹³Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Ixlipō'ktuca'n tī

natasqui'ni' Māpa'ksini' nata'a'kapūtaxtukō'.

¹⁴¿Chī tzē nalisqui'ni' Cristo palh jāna'j a'ka'i'? ¿Ē chī nali'a'ka'i' palh jāna'j kexmata? ¿Ē chī likexmata palh jā tī tī litā'chihuīna'n? ¹⁵Nūn chā'tin tzē na'a'nācha' namāsu'yu palh jā Dios namacā'nācha'.

Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Tze a'cxni' min chā'tin tī namāsu'yu xatze tachihuīn tū ixla' Dios.

¹⁶Masqui cāmāsu'yuni'cani't xatze tachihuīn ixla' Jesucristo, ā'makapitzīn jā ta'a'ka'i'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios jā Isaías huanilh Dios:

QuiMāpa'ksini', jā tī chā'tin a'ka'i'cu'tun tū icmāsu'yu.

¹⁷A'ka'i'can xmān palh pūla kexmatcan ixtachihuīn Dios.

¹⁸Quit iccākelhasqui'nīyān: ¿Ē ixlicāna' israelitas jā takexmatni't xatze tachihuīn? Ixlicāna' takexmatni't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Calhāxcuhuālh taxtumā'lh ixtachihuīnca'n tī Dios cāmācā'ni't ixlipō'ktu nac cā'quilhtamacuj.

¹⁹Nā quit icuan: ¿Ē jā talakapasa huā'mā' israelitas? Moisés cāhuanilh israelitas chī Dios ixmāsu'yuni't:

Na'iccāsīcua'lanātlahua tī jā israelitas.

Ū'tza' nacā'ilakca'tzani'yā'tit hui'xina'n israelitas.

Na'iccālimakasitzī'yān hui'xina'n ixpālacata tachi'xcuui't tī jā taca'tzi.

²⁰Nā Isaías tzej huanli chī Dios huanli:

Xlaca'n chuhua'j taca'tzilhtza' tī jā ixquintaputza.

Cāmāsu'yuni'ca xlaca'n quimpālacata xlaca'n tī jā ixtakelha'squi'nīni'n tū quimpālacata.

²¹Dios huampālhx xpālacata israelitas:

Lakaliyān xa'iccāta'sani' tachi'xcuui't tī xalacxumpin ē jā ixquintakexmatni'cu'tun.

Makapitzīn israelitas cāmākapūtaxtūcani'ttza'

11 Hui'xina'n jā capuhua'ntit palh Dios cālakmaka'nkō'ni't israelitas. Quit israelita. Abraham quimpap. Quit ixquilhtzucut Benjamín tī xala' makāstza' ixuani't. ²Dios jā cālakmaka'ni't ixtachi'xcuui't tī

cālacsacli makāstza'. Hui'xina'n ca'tziyā'tit tū tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios chī Elías cālīmālacsu'yulh israelitas a'cxni' i'squi'ni'mā'lh Dios. ³Xla' huanli:

QuiMāpa'ksini' Dios,
cāmāknikō'cani't
ixlīpō'ktuca'n
mina'kchihuīna'ni'n.

Cāmāmakahuasikō'cani't
ixlīpō'ktu altares.

Ā'xmān quit iclatlā'huan.

Nā quimāknīcu'tuncan quit.

⁴Dios kelhtīlh ē huanilh:

Ā'lakatojon mil chi'xcuui'n jā
quintamakxtekni'.

Xlaca'n jā talaktaquilhputāni't
ídolo Baal.

⁵Chuhua'j a'kspulamā'lh chu a'cxtim. Xmān makapitzīn israelitas ta'a'ka'i'ni't. Dios cālacsacni't ixpālacata xla' lakalhu'manīni'n.

⁶Dios cālacsacli ē jā ixpālacata tū ixtatlahuani't. Dios cātlahuani'lh a'ktin talakalhu'mān. A'ktin talakalhu'mān jā hua'chi tatlaj. Dios ixcālakalhu'mani't ē ū'tza' cālilacsacli.

⁷Israelitas ixtaputza chī nacālīmāpānūni'can ixcuentaca'n. Jā lhūhua' xlaca'n tī Dios cāmāpānūni'lh ixcuentaca'n. Xlaca'n ū'tunu'n tī Dios cālacsacni't. Ā'makapitzīn ā'chulā' lacxumpin tataxtulh. ⁸Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hua'chi Dios cāmālhhtatīlh
ixpālacata xlaca'n jā
takexmatcu'tun tū ixlicāna'.
Hua'chi jā tze ixlakastapunca'n
ē ixa'ka'xko'lhca'n ixpālacata
jā takexmata tū cāhuanican ē
tū talaktzī'n.

Nā chuntza' hasta chuhua'j.
⁹Nā tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios
jā David huanli:

Tū talīpāhuan xlaca'n, ū'tza'
nalītaxtu hua'chi a'ktin a'ksuj
tū nacāpūchi'pacan.

Ē nalītaxtu hua'chi a'ktin
chihuix tū natalī'a'kche'kxla.

Dios nacāmākapātīnīn.

¹⁰Natatalakatzī' ē chuntza' jā
catitalacahuāna'lh.

Natapātīni'n hua'chi tī talē'n
tzinca ixtacu'ca'ca'n.

**Tī jā israelitas nā xlaca'n nā
tzē nacāmākapūtāxtūcan**

¹¹Iccāhuanīyān hui'xina'n Dios jā cālākmaka'ni't israelitas pō'ktu quilhtamacuj. Israelitas jā ta'a'ka'i'cu'tunli. Chuntza' Dios cāmākapūtāxtūlh tī jā israelitas. Dios lacasqui'n palh israelitas natalakca'tzani' xlaca'n tī jā israelitas ixpālacata xlaca'n ixtachi'xcuui'ttza' Dios. Chuntza' israelitas nā nata'a'ka'i'cu'tun.

¹²A'cxni' israelitas jā takexmatni'cu'tunli Dios, chuntza' Dios cāsīcua'lanātlahuah xlaca'n tī jā israelitas. A'cxni' israelitas natakexmatni'pala, Dios ā'chulā' nacāsīcua'lanātlahua ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't.

¹³Chuhua'j na'iccāhuanīyān catūhuālh hui'xina'n tī jā israelitas. Dios quimācamaxquī'ni't na'iccāmāsu'yuni'yān xatze tachihuīn. Quit ictlahuacu'tun tū quimācamaxquī'cani't. ¹⁴Quit iclacasqui'n quintā'israelitas natalaktzī'n chī Dios cāsīcua'lanātlahuamā'lh ā'makapitzīn ē ū'tza'

natali'a'kapūtaxtucu'tun nā xluca'n.
 15 A'cxni' Dios cālalmaka'lh
 israelitas, ixamigo cātlahualh
 tī jā israelitas. A'cxni' israelitas
 natatapa'ksini'pala Dios, hua'chi
 xluca'n natalacastālancuana'mpala.

16 Palh macsti'nalj tasquit tze ē
 chuntza' ixlipō'ktu nā tze. Palh
 ixtankēxē'k a'ktin qui'hui' tze,
 nā ixpekeni'n tze. Nā chuntza'
 israelitas. Quinapapana'ca'n quina'n
 israelitas ixtatapa'ksini' Dios, ē nā
 chuntza' i'xū'nātā'natna'ca'n nā
 natatapa'ksini' Dios.

17 Israelitas hua'chi ixpekeni'n
 a'ktin qui'hui'. Ixpekeni'n tū
 cācā'tayacani't, xluca'n hua'chi
 israelitas tī cālalmaka'lh
 Dios. Hui'xina'n tī jā israelitas,
 hui'xina'n hua'chi ixpekeni'n
 a'ktin qui'hui' tū a'cstun pu'n.
 Hua'chi cālāchā'mānūcani't
 ixpekeni'n qui'hui' tū a'cstun
 pu'n jā cācā'tayacani't. Ixpekeni'n
 tū cālāchā'mānūcani't talistaca
 ixtankēxē'k jā lāchā'mānūcani't. Nā
 chuntza' hui'xina'n tī jā israelitas.
 Dios cāsicua'lanātlahuayān
 hui'xina'n a'cxtim chī israelitas.

18 Hui'xina'n tī jā israelitas, jā
 ka'tla' calimacka'tzītīt ixpekeni'n
 tū cācā'tayacani't. ¿Ē jā ca'tziyā'tit
 ixtankēxē'k qui'hui' ū'tza' tū
 makastaca ixpekeni'n? Ixpekeni'n
 tū cālāchā'mānūcani't jāla
 makastaca ixtankēxē'k qui'hui'.

19 Jā tze palh nahuanā'tit
 hui'xina'n tī jā israelitas: “Dios
 ixlacasqui'n natapa'ksini'yāuj xla'.
 Ū'tza' cālilalmaka'lh israelitas.”
 Huā'mā' hua'chi ixcācā'tayani'kō'lh
 ixpekeni'n qui'hui', ixpālacata
 cālāchā'mānūcu'tunli ā'makapitzin.

20 Jā chuntza'. Xluca'n jā ta'a'ka'i'lh
 ē ū'tza' cālilalmaka'lh Dios.
 Hui'xina'n a'ka'i'yā'tit ē ū'tza' Dios
 jā cālilalmaka'ni'ta'n hui'xina'n.
 Ū'tza' jā ka'tla' calimacka'tzītīt.
 Tzej calatā'kchokotit. 21 Dios
 cālalmaka'lh israelitas tī hua'chi
 ixpekeni'n tū ixa'nan xapūla.
 Dios nā tzē nacālalmaka'nān
 hui'xina'n tī hua'chi ixpekeni'n
 tū cālāchā'mānūcani't. 22 Chuntza'
 tasu'yu Dios lakalhu'manini'n ē
 nā nacāmakapātini'n xluca'n tī
 tatlahua tū jā tze. Cāmakapātini'nli
 israelitas tī jā ta'a'ka'i'lh. Hui'xina'n
 cālalalhu'manān lihuan a'ka'i'yā'tit.
 Palh makxtekā'tit na'a'ka'i'yā'tit,
 Dios nacālalmaka'nān chuntza'
 hua'chi chā'tin chi'xcu' tī
 pekecā'yujū ixpeken qui'hui'.
 23 Israelitas, palh nata'a'ka'i'cu'tun,
 Dios nacālaktzi'mpala chī
 ixtachi'xcuhui't. Chuntza'
 hua'chi Dios cālāchā'mānūpala
 jā ixtayāna'ncha' xapūla. 24 Jā
 jicslihua' cālāchā'mānūpalacan
 ixpekeni'n tū ixcācā'tayacani'ttza'.
 Ā'chulā' jicslihua' cālāchā'mānūcan
 ixpekeni'n ā'makapitzin qui'hui'.
 Israelitas, xluca'n hua'chi
 ixpekeni'n qui'hui' tū ixa'nan
 xapūla.

Israelitas nata'a'ka'i'ni' Cristo

25 Tā'timīn iclacasqui'n
 naca'tziyā'tit tū jāna'j
 lakapascan. Chuntza' a'cxni'
 naca'tziyā'tit huā'mā', jā ka'tla'
 nalimacka'tziyā'tit. Ū'tza'
 huā'mā' tū iccāhuanicu'tunān:
 Ā'makapitzin israelitas laccumpin
 ē jā takexmatni' Dios. Namin
 quilhtamacuj natatalakpalī. A'cxni'

nata'a'ka'i' Ihūhua' ti jā israelitas,
israelitas nata'a'ka'i' nā xluca'n.

²⁶Dios nacāmakapūtaxtūkō'
ixlīpō'ktuca'n israelitas tī
nata'a'ka'i'. Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

Makapūtaxtūnu' naminācha'
nac Sión.

Nacāxapani' ixcentaca'n
israelitas, i'xū'nātā'natna'
Jacob.

²⁷Quit na'iccāmātza'nkēna'ni'
ixcentaca'n
ē chuntza' na'icmākentaxtū tū
iccāhuanilh makāstza'.

Chuntza' huanli Dios.

²⁸Israelitas jā ta'a'ka'i'cu'tunli
xatze tachihuīn ixtla' Jesucristo,
ē chuntza' talītaxtulh
ixtālāquichlaktzi' Dios. Xluca'n
jā takexmatni'cu'tun Jesucristo,
chuntza' cātamāca'tzīnīn hui'xina'n
tī jā israelitas. Dios cāpāxqui'cus
israelitas, ixpālacata makāstza'
ixcālacsacni't i'xū'nāpapna'ca'n
natalītaxtu ixtachi'xcuhuī't.

²⁹Dios jā lakpali ixtalacapāstacni'.
Ixlīpō'ktuca'n tī cālacsacni't xla'
nacāsīcua'lanātlahua. ³⁰Israelitas
jā ta'a'ka'i'cu'tunli, ē chuntza'
hui'xina'n cātamāsu'yuni'n
ixtachihuīn Dios. Masqui xapūla
hui'xina'n jā a'ka'i'tit, chuhua'j
cālakalhu'manān Dios ē
cāmakapūtaxtūnī'ta'n. ³¹Chuntza'
chī Dios cālakalhu'manān
hui'xina'n, nā chuntza'
nacālakalhu'man israelitas
masqui chuhua'j jāna'j ta'a'ka'i'.

³²Dios māsuyuni't ixlīpō'ktu
tachi'xcuhuī't taka'lhī ixcentaca'n.
Dios ixcāmāsu'yuni'cu'tun chī
cālakalhu'mankō' ixlīpō'ktuca'n.

³³Dios tzej lacapāstaca ē
ca'tzīkō' ixlīpō'ktu. Quina'n jāla
ca'tziyāuj chī ixtalacapāstacni'
ē tū tlahua. ³⁴Jā tī chā'tin
ca'tzi chī lacpuhuan Dios. Jā tī
chā'tin tzē namālacapāstaquī
Dios. ³⁵Palh namaxqui'yāuj Dios
catūhuālh, jāla catihuanui Dios
quincāmaklaclē'nān. ³⁶Dios
tlahuakō'ni't ixlīpō'ktu. Pō'ktu
ixla'. Camāka'tli'ca Dios pō'ktu
quilhtamacuj. Amén.

Ixlacasqui'nca
natamacamāstā'ni'yāuj Dios

12 Tā'timīn, Dios
quincālakalhu'manī'ta'n.
Ū'tza' iccālīsqi'ni'yān
catamacamāstā'ni'tit Dios.
Chuntza' hui'xina'n nalītaxtuyā'tit
hua'chi a'ktin talakalhu'mān tū
hui'līcan nac pūmacamāstā'n,
masqui xalakahuancus hui'xina'n.
Ū'tza' huā'mā' talakalhu'mān
tū līpāxuhua Dios. Chuntza'
nalīmakapāxui'yā'tit Dios. ²Jā
calatā'kchokotit chī talatlā'huan
tī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
Catamakxtekni'tit Dios nalakpali
mintalacapāstacni'ca'n. Chuntza'
tzē naca'tziyā'tit tū Dios lacasqui'n
natlahua'yā'tit. Chuntza' tzē
natlahua'yā'tit tū tze ē tū
nalīpāxuhua Dios.

³Dios lakalhu'manīni'n
ē quīmacamaxqui'lh
na'iccāmāsu'yuni'yān hui'xina'n.
Ū'tza' tzē na'iccālīhuanīyān huā'mā'.
Jā ka'tla' tilīmakca'tziyā'tit.
Calacapāstactit hui'xina'n,
chī Dios cāmaktāyayān
na'a'ka'i'yā'tit chā'tunu'
hui'xina'n. ⁴Quīmacni'ca'n

lhühua' lätästuca masqui a'ktin macni'. Chā'tunu' xluca'n xtum ixtascujütca'n. ⁵Nā chuntza' quina'n tī a'ka'i'ni'yāuj Cristo. Quina'n quilhühua'ca'n ē quilipō'ktuca'n chu chā'tin litaxuyāuj chī Cristo. Ixlacasqui'nca chā'tunu' quina'n nalāmaktāyayāuj.

⁶Chā'tunu' chī quina'n ka'lhīyauj quintascujütca'n chuntza' chī Dios quincāmaxqui'ni'ta'n chā'tunu'. Xluca'n tī ixa'kchihuina'ni'n Dios, catamāsu'yulh xmān tū Dios cāhuani. ⁷Tī tamaktāya ā'makapitzin tī ta'a'ka'i', tzej catatlahualh. Tī tamāsu'yuni' ā'makapitzin nā tzej catamāsu'yulh. ⁸Tī tahuanilē'n ā'makapitzin nā tzej catatlahualh. Tī tamāstā' tumin, jā catatampi'lhini'lh. Tī xanapuxcu'nu' tā'timin, catamākentaxtūlh tū cāmacamaxqui'cani't. Tī tamaktāya ā'makapitzin tī talipuhuan catatlahualh nac cā'tapāxuhuān.

Ixlacasqui'nca lilacatejtin natalatā'kchoko tī ta'a'ka'i'

⁹Milipō'ktuca'n hui'xina'n tzej cacāpāxqui'tit ā'makapitzin. Camāpānū'tit tū jā tze. Catlahua'tit tū tze. ¹⁰Calāpāxqui'tit ixpālacata hui'xina'n litā'timin. Cacālakachi'xcuhui'tit ā'makapitzin ē jā cala'tit hua'chi xluca'n tī xmān talacasqui'n nacālakachi'xcuhui'can.

¹¹Tzej cascujtīt ē jā tilhquittitni'nā'tit. Catā'scujtīt quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo nac cā'tapāxuhuān.

¹²Capāxua'tit ixpālacata ca'tziyā'tit Dios nacāsicua'lanātlahuayān. Capātini'ntit masqui

nacā'a'kspulayān tū jā tze. Jā timakxtekā'tit na'orarlayā'tit.

¹³Palh tā'timin cāsputni' catūhuālh, cacāmaktāya'tit. Cacāmānū'tit na minchicca'n tī taminācha' makat.

¹⁴Casqui'ni'tit Dios nacāsicua'lanātlahua xluca'n tī cātaputzastālani'yān. Jā tisqui'nā'tit tū nacā'a'kspula xluca'n tū jā tze.

¹⁵Cacātā'pāxuhua'tit xluca'n tī tapāxuhua. Cacātā'calhua'ntit tī tacalhuan.

¹⁶Chu a'ktin talacapāstacni' naka'lhī'yā'tit. Jā ka'tla' timakca'tziyā'tit. Capāxqui'tit tī catihuālh tachi'xcuhui't. Jā tipuhua'nā'tit palh hui'xina'n ca'tziyā'tit ā'chulā'.

¹⁷Palh chā'tin nacātlahuani'yān tū jā tze, hui'xina'n jā titlahua'ni'yā'tit tū jā tze. Calihui'li'tit natlahua'yā'tit tū tze na ixlacinca'n ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. ¹⁸Tzej naliputzayā'tit chī amigos nacālītā'la'yā'tit ā'makapitzin. ¹⁹Tā'timin, jā ticātlahuani'yā'tit tū jā tze palh chuntza' hui'xina'n cātatlahuani'yān tū jā tze. Namakxtekā'tit xmān Dios nacāmakapātinin xluca'n. Tatzo'kni' na ixtachihuin Dios:

Xmān quit tze
na'iccāmakapātinin tī
tatlahua tū jā tze.

Naquintaxokonuni'ni' quit, huanli
quiMāpa'ksini'ca'n Dios.

²⁰Nā tatzo'kni' na ixtachihuin Dios:
Palh mintā'lāquiclhaktzi'
tzi'nca, catā'huā'ya'.

Palh kelhputi, cama'xqui' xcān.
Chuntza' xla' nalimāxana'n.

²¹Jā titamakxtekā'tit
nacāskāhuī'yān tū jā tze.

Catlahua'tit xmān tū tze ē chuntza' naliskāhui'yā'tit tū jā tze.

13 Ixlacasqui'nca milipō'ktuca'n nacākexpa'tni'yā'tit māpa'ksini'nī'n na mincā'lacchicni'ca'n. Dios cāhui'līnī't natamāpa'ksini'n xluca'n. Palh jā cahuālh Dios ixcāmaxqui'lh limāpa'ksin, xluca'n jāla ixtamāpa'ksini'lh. ²Ti tatā'lāhuani māpa'ksini'nī'n, xluca'n chuntza' tatā'lāhuani Dios. Xluca'n nataxokonunī' Dios. ³Ti tatlahua tū tze, xluca'n jā catitajicua'ni'lh māpa'ksini'nī'n. Xmān xluca'n ti tatlahua tū jā tze, xluca'n tajicua'ni' māpa'ksini'nī'n. Palh hui'xina'n jā cājicua'ni'cu'tunā'tit māpa'ksini'nī'n, līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit ē chuntza' nacātalilaktzī'nān hui'xina'n lactze. ⁴Māpa'ksini'nī'n taka'lhī limāpa'ksin ixpālacata Dios cāmaxqui'nī't nacāmaktāyayān hui'xina'n. Palh hui'xina'n tlahua'yā'tit tū jā tze, nacājicua'ni'yā'tit ixpālacata xluca'n tzē nacātamakapātīnīnān. Dios cāmaxqui'nī't limāpa'ksin natamakapātīnīn xluca'n ti tatlahua tū jā tze. ⁵Ū'tza' lītalacasqui'n nacākexpa'tni'yā'tit māpa'ksini'nī'n. Jā xmān ixpālacata xluca'n nacātamakapātīnīnān. Ixlacasqui'nca nacākexpa'tni'yā'tit ixpālacata ca'tziyā'tit chuntza' ixlacasqui'nca natlahua'yā'tit. ⁶Nā ixlacasqui'nca naxokoyā'tit impuestos. Māpa'ksini'nī'n ti tamākentaxtū ixtascujūtca'n, xluca'n chuntza' tatlahua tū Dios lacasqui'n.

⁷Chuntza' caxokotit ixlipō'ktu tū laclīpinā'tit. Caxokonun'tit tū

cātasqui'ni'yān. Cacākexpa'tni'tit ē cacālakachi'xcuhui'tit ti tamāpa'ksini'n. ⁸Palh cālaclīpini'yā'tit ā'makapitzin, cacāxokonunī'tit. Calāpāxqui'tit. Ti tapāxqui' ā'makapitzin, chuntza' talīmākentaxtū ixlimāpa'ksin Dios. ⁹Ixlimāpa'ksin Dios chuntza' huan: Jā tika'lhī'ya' mintā'lāpāxqui'n. Jā timaknīni'na'. Jā tika'lhāna'na'. Jā tilichihuīna'na' ā'chā'tin tū jā ixlīcāna'. Jā tilakca'tzana' tū ixla' ā'chā'tin. Hui'lh ā'a'ktin limāpa'ksin tū huan: Chuntza' chī mina'cstu pāxqui'ca'na', nā chuntza' cacāpāxqui' ā'makapitzin. Chā'tin ti tlahua huā'mā' limāpa'ksin, chuntza' mākentaxtū pō'ktu huā'mā' limāpa'ksin ē nā ā'makapitzin limāpa'ksin tū a'nan. ¹⁰Palh chā'tin chī'xcu' pāxqui' ā'chā'tin, chuntza' jāla tlahuani' tū jā tze. Chuntza' ti tapāxqui' ā'makapitzin, chuntza' talīmākentaxtūkō' ixlimāpa'ksin Dios.

¹¹Ixlipō'ktu huā'mā' natlahua'yā'tit ixpālacata ca'tziyā'tit chuhua'j ā'chulā' ixlacasqui'nca nakexpa'tni'yā'tit Dios. Skalalh natahui'la'yā'tit ixpālacata namin quilhtamacuj a'cxni' Cristo naquincālē'nān nac a'kapūn. Tzamā' quilhtamacuj jātza' makās chī puhuanī'ta'uj xapūla. ¹²Palaj namin quilhtamacuj a'cxni' nalaka'nāuj Dios nac a'kapūn. Hua'chi xkakamā'ltza'. Ū'tza' calīmakxtekui natlahuayāuj tū jā tze. Jā catlahuāuj chī tatlahua ti xalanī'n nac cā'pucsua'.

Catlahuáuj tū tze chuntza' chī
tī xalanī'n nac cā'xkaka. ¹³Tzej
nalatā'kchokoyāuj chī talacasqui'n. Jā
tū natlahuayāuj tū nalimāxana'nāuj
palh naquincātalaktzī'nān. Jā
ticālipāxuhuayāuj tī tatlahua tū jā
tze. Jā tika'chīyāuj. Jā tika'lhiyāuj
quintā'lāpāxqui'nca'n. Jā titlahuayāuj
tū jā tze. Jā tilālisitzī'nī'yāuj.

Jā tilakca'tzana'nāuj.

¹⁴Calilatā'kchokotit chī
quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Jā
catlahua'tit mintalacapāstacni'ca'n tū
jā tze.

Jā tze nacālichihuīna'nāuj
ā'makapitzin tā'timīn

14 Masqui makapitzin jāna'j
tzej ta'a'ka'i' ixpālacata
jāna'j tū taca'tzī, lipāxuhua
cacāmakamaktīnī'ntit. Jā
ticātā'lāhuani'yā'tit xlaca'n
ixpālacata tū jāna'j tū taca'tzī.
²Ā'makapitzin tapuhuan tzē natahua'
ixlipō'ktu tū a'nan. Ā'makapitzin tī
jāna'j tzej ta'a'ka'i', xlaca'n tapuhuan
jā tze hua'can quinit. ³Hui'xina'n
tī hua'yā'tit ixlipō'ktu tū a'nan, jā
cālakmaka'ntit tī jā tahua' quinit.
Hui'xina'n tī jā hua'yā'tit quinit,
jā ticālichihuīna'nā'tit xlaca'n tī
tahua' quinit. Dios cāmaktīnī'nān
milipō'ktuca'n. ⁴Jā quincuentaca'n
chī scuja ixtasācua' ā'chā'tin chī'xcu'.
Xmān tī māpa'ksi tzē nahuan chī
scuja ixtasācua' palh tze o palh jā
tze. Nā chuntza' tī tatapa'ksini' Dios,
xmān Dios ca'tzī chī talilatlā'huan.
Dios cāmaktāya, ē chuntza' xlaca'n jā
catitatakahuasli.

⁵Ā'makapitzin tā'timīn
talakachi'xcuhui' a'ktin
quilhtamacuj. Ā'makapitzin

tapuhuan ixlipō'ktu quilhtamacuj
chu a'ktin. Calacapāstactit
chā'tunu' hui'xina'n tū xatze ē ū'tza'
catlahua'tit. ⁶Tī talakachi'xcuhui'
a'ktin quilhtamacuj, xlaca'n
ū'tza' talilakachi'xcuhui'cu'tun
Dios. Nā tī tahua' quinit, xlaca'n
ū'tza' talilakachi'xcuhui'cu'tun
Dios ixpālacata tamaxqui'
tapāxcatca'tzīn Dios
ixpālacata lihua't. Tī jā tahua'
quinit, nā xlaca'n chuntza'
talakachi'xcuhui'cu'tun Dios, ē nā
tamaxqui' tapāxcatca'tzīn Dios.

⁷Lihuan hui'lāna'uj nac
cā'quilhtamacuj, jā tlahuayāuj
xmān tū quina'n puhuanāuj. Jā
nīyāuj a'cxni' quina'n nīcu'tunāuj.
⁸Lihuan hui'lāna'uj, tlahuayāuj
ixtalacasqui'nīn quiMāpa'ksini'ca'n
Jesucristo. Nīyāuj chuntza'
a'cxni' ixtalacasqui'nīn. Masqui
lakahuancus quina'n ē masqui
xanīntza', tapa'ksini'yāuj
Cristo. ⁹Cristo nīlh ē nā
lacistālancuana'nli. Chuntza'
tzē nacāmāpa'ksi xlaca'n tī
xalakahuancus ē nā tī tanīnī'ttza'.

¹⁰Chuntza' jā tze palh chā'tin
nacālichihuīna'n ā'makapitzin
tā'timīn. Jā tze palh chā'tin
nacālakmaka'n ā'makapitzin
tā'timīn. Quilipō'ktuca'n nachā'nāuj
na ixlacatin Cristo ē xla' ū'tza' tī
naquincāputzāna'nīyān. ¹¹Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios:

QuiMāpa'ksini'ca'n huan:

Ixlīcāna' tū icuan.

Ixlipō'ktuca'n

naquintatatzokostani'kō'.

Ē naquintahuani quit Dios.

¹²Chuntza' quilipō'ktuca'n
nakelhtiyāuj Dios tū tlahuani'ta'uj.

**Jā tze namāmakahuasiyāuj
ā'chā'tin quintā'tinca'n**

¹³Chuntza' jātza' calālē'ksa'ntit. Xatze calihui'li'tit jā natlahua'yā'tit tū nalitamakahuasa ā'chā'tin. ¹⁴Quit ictapa'ksini' Māpa'ksini' Jesús, ē quit tzej icca'tzi ixlipō'ktu lihua't pō'ktu tze. Masqui chuntza' icpuhuan, quit icuan ā'chā'tin tlahua tū jā tze palh hua' quinīt, masqui lacpuhuan jā tze na ixlacatīn Dios. ¹⁵Hui'xina'n jā cahua'tit quinīt palh ū'tza' nalimāmakchuyi'yā'tit chā'tin quintā'tinca'n, ixpālacata xla' napuhuan jā tze tū tlahua'yā'tit. Palh pāxqui'yā'tit quintā'tinca'n, xatze jā natlahua'yā'tit tū xla' napuhuan jā tze. Cristo nilh ixpālacata, ē jā xmān mimpālacataca'n. Ū'tza' jā tilihua'yā'tit hui'xina'n tū nalitalakspi'ta ā'chā'tin na ixtej Dios. ¹⁶Masqui hui'xina'n ca'tziyā'tit pō'ktu tze tū tlahua'yā'tit, jā catlahua'tit tū ā'makapitzīn tahuan jā tze. ¹⁷Quina'n tapa'ksini'yāuj Dios, jā ā'chulā' lacapāstacāuj tū hua'can. Tū ā'chulā' talacasqui'n ū'tza' huā'mā': Lilacatejtin nalatā'kchokoyāuj ē tze nalatahui'layāuj ē naka'lhīyāuj tapāxuhuān ixpālacata Espiritu Santo quincātā'lahui'lān. ¹⁸Ti chuntza' takexmatni' Cristo, chuntza' talimakapāxui Dios ē nahuancan tzej talatlā'huan. ¹⁹Lacatancs natahui'layāuj. Nalāmaktāyayāuj ē ā'chulā' nakexmatni'yāuj Dios. ²⁰Jā nalactlahua'yā'tit tū Dios tlahualh. Palhāsā' chuntza'

tlahua'yā'tit a'cxni' hua'yā'tit tū tahuan ā'makapitzīn jā tze. Ixlipō'ktu lihua't tze na ixlacatīn Dios. Tzē nahua'yāuj ixlipō'ktu. Jāla xmān nahua'yāuj tū nalimāmakahuasiyāuj chā'tin quintā'tinca'n. ²¹Xatze jā nahua'yāuj quinīt ē jā nahua'yāuj vino, ē jā natlahuayāuj tū nalimāmakahuasiyāuj chā'tin quintā'tinca'n. ²²Palh chā'tin chī hui'xina'n lacpuhuan palh tze na ixlacatīn Dios nahua' ixlipō'ktu tū a'nan, xla' tzē'k caca'tzilh. Lipāxuhua tahui'lāna'lh ti taca'tzi tzej talatlā'huan chuntza' chī Dios lacasqui'n. ²³Ti taha' quinīt, masqui tapuhuan jā tze hua'can, ē chuntza' xlaca'n tatlahua tū jā tze. Palh chā'tin chī'xcu' tlahua tū xla' lacpuhuan jā tze na ixlacatīn Dios, chuntza' tlahua tū jā tze.

**Ixlacasqui'nca natlahuayāuj tū
natalipāxuhua ā'makapitzīn tā'timīn**

15 Quina'n ti tzejtza' a'ka'i'yāuj, nacāmaktāyayāuj tā'timīn ti jāna'j taca'tzikō'. Jā xmān napuhuanāuj tū quina'n lacasqui'nāuj. ²Quina'n natlahuayāuj tū natalipāxuhua ā'makapitzīn quintā'timīnca'n ē chuntza' nacāmaktāyayāuj ē ā'chulā' nata'a'ka'i'. ³Nūn Cristo jā ixtlahua xmān tū ixlacasqui'n. Ū'tza' lipātini'lh. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios tū huanica Dios:

Ti talakmaka'nān hui'x, nā quit quintalakmaka'n.

⁴Ixlipō'ktu tū tzo'kca makāstza' na ixtachihuīn Dios, quincāmāsu'yuni'yān tū Dios lacasqui'n naca'tziyāuj. Ixtachihuīn

Dios quincāmāko'xamāka'tli'yān.
 Quincāmaktāyayān natāyani'yāuj
 tū quincā'a'kspulayān.
 Quincāmāca'tzīniyān na'a'nāuj
 nac a'kapūn. ⁵Dios ū'tza' tī
 quincāmāko'xamāka'tli'yān ē
 quincāmaktāyayān natāyani'yāuj.
 Dios cacāmaktāyan hui'xina'n
 a'ktin nala mintalacapāstacni'ca'n
 chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Cristo
 Jesús. ⁶Chuntza' milipō'ktuca'n
 tzē kēxtim namakapāxui'yā'tit
 Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n
 Jesucristo.

**Xatze tachihuīn cāmāca'tzīnica
 tī jā israelitas**

⁷Hui'xina'n calālaktzī'ntit
 hua'chi litā'timīn ixpālacata
 tapa'ksīni'yā'tit Cristo. Chuntza'
 nalakachi'xcuui'can Dios.
⁸Jesucristo a'cxni' milh nac
 cā'quilhtamacuj, ixcāmāsu'yuni'
 israelitas Dios mākentaxtū tū
 huan. Chuntza' māsuyulh Cristo,
 ixpālacata xla' mākentaxtūlh
 tū Dios ixcāhuaninī't makāstza'
 quinapapana'ca'n. Chuntza'
 lītasu'yu Dios mākentaxtū tū
 huan. ⁹Nā Cristo ixlacasqui'n
 natatapa'ksīni' Dios nā xla'ca'n tī jā
 israelitas ē nā xla'ca'n natamaxqui'
 tapāxcatca'tzīn Dios. Tatzo'kni' na
 ixtachihuīn Dios chī huanica Dios:
 Quit na'icmāka'tli'yān na
 ixpu'nanca'n tī jā israelitas.
 Na'icpixtli' chī milika'tla'.
¹⁰Nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
 Cacātā'pāxua'tit ixtachi'xcuui't
 Dios, hui'xina'n tī jā israelitas.
¹¹Nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
 Camāka'tli'tit Māpa'ksīni'
 milipō'ktuca'n tī jā israelitas.

Catamāka'tli'lh ixlipō'ktuca'n
 tachi'xcuui't.

¹²Nā tatzo'kni' jā Isafas huan:
 Namin chā'tin i'xū'nātā'nat Isai.
 Xla' nacāmāpa'ksi' tī jā israelitas.
 Xlaca'n nata'a'ka'i' chī
 nacāmakapūtaxtū.

¹³Dios ū'tza' tī
 quincāmāca'tzīniyān xla'
 naquincāmakapūtaxtūyān.
 Hui'xina'n lipāhua'nā'tit Dios. Dios
 ā'chulā' cacāmaxqui'n tapāxuhuān
 ē tzej calatapā'tit. Espiritu
 Santo cacāmāca'tzīnīn chī Dios
 namākentaxtū tū huanī't.

¹⁴Quit tzej icca'tzī, tā'timīn,
 hui'xina'n tzej lihui'lā'na'ntit
 na ixlacatīn Dios ē tzejtza'
 ca'tzīyā'tit ixtachihuīn Dios.
 Nā tzē nalāmāsu'yuni'yā'tit
 chā'tunu' hui'xina'n. ¹⁵Xmān
 xa'iccāmāpāstaquicu'tunān
 hui'xina'n tū ictzo'kni't. Dios
 quimacamaxqui'lh huā'mā'
 tascujūt. Ū'tza' quit jā iclijicua'n
 na'iccātzo'knuni'yān tū lacatejtīn.
¹⁶Dios quilacsacli na'ictā'scuja
 Jesucristo. Quimacamaxqui'lh
 na'iccāmāsu'yuni' tī jā israelitas
 xatze tachihuīn. Ā'makapitzīn
 ta'a'ka'i'nī't. Espiritu Santo
 cālimāxtulh ixtachi'xcuui't
 Dios. Xlaca'n hua'chi a'ktin
 talakalhu'mān tū icmaxqui' Dios.
 Dios chuntza' lipāxuhua.

¹⁷Quit icmaxqui' tapāxcatca'tzīn
 Cristo Jesús, ixpālacata
 quimaktāyani't ē na'icmākentaxtū
 tū Dios quimacamaxqui'lh.

¹⁸Quit na'iccāhuaniyān xmān tū
 Cristo quimaktāyalh na'ictlahua.
 Quit iccāmāsu'yuni'lh tī jā
 israelitas. Chuhua'j xla'ca'n

tatlahua ixtalacasqui'nin Dios. ¹⁹Ixlitli'hui'qui Espiritu Santo ixlitlahuacan li'a'cnin. Chuhua'j icmākentaxtūni't tū Dios quimacamaxqui'lh. Iccāmāsu'yuni'ni't xalani'n nac Jerusalén xatze tachihuin ixpālacata Cristo. Calhāxcuahuālh icmāsu'yuni't hasta nac Ilírico. ²⁰Quit xa'iccamāsu'yuni' xatze tachihuin tī jāna'j ixtaca'tzī tū ixla' Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit ixpālacata xa'icmāsu'yucu'tun jā jāna'j ixmāsu'yucan. ²¹Chuntza' ictlahuamā'lh chī tatzo'kni' na ixtachihuin Dios:

Tī jāna'j cāmāsu'yuni'can chī xla', nataka'tzī xlaca'n.

Tī jāna'j takexmata, natakexmata xlaca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

²²Quit xa'icmāsu'yutlā'huan, ē ū'tza' jāla xa'iccālilaka'nāchā'n, masqui maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'. ²³Chuhua'j na'ica'nācha'. Jātza' la jā icmāsu'yu huā'tzā', ē lhūhua'tza' cā'ta xa'iccālaka'ncu'tunāchā'n. ²⁴A'cxni' quit na'ica'n nac España na'iccātēlaktzī'nān hui'xina'n. Quit icka'lhī tapāxuhuān iccātā'chihuina'ncu'tunān macsti'na'j. Iclacasqui'n naquilāmaktāyayāuj ē chuntza' tzē na'ica'mpalacha'. ²⁵Pūla na'ica'n nac Jerusalén. Na'iccālē'ni' macsti'na'j tumin tā'timīn xalani'n a'ntza'. ²⁶Tā'timīn xalani'n nac Macedonia ē nac Acaya, xlaca'n tamāstā'ni't tumin, ē tamacā'ni'cu'tun tā'timīn xalani'n nac Jerusalén tī lacpobres.

²⁷Huā'mā' ū'tza' tū tatlahuacu'tunli xlaca'n xalani'n nac Macedonia ē nac Acaya. Chuntza' tī jā israelitas tamaktāyacu'tun tī israelitas. Chuntza' tze ixpālacata israelitas tamāca'tzinīni't chī natalī'a'kapūtaxtu. Chuhua'j, tī jā israelitas tzē natamaxqui' tū taka'lhī. ²⁸Quit, a'cxni' na'icmāstā' huā'mā' tumin, quit na'ica'n nac España ē na'iccātēlaktzī'nān hui'xina'n. ²⁹A'cxni' na'iccālakhā'nān quit icca'tzī Cristo nacāsicua'lanātlahuayān ixpālacata tū Cristo quimacamaxqui' na'iccāhuaniyān.

³⁰Chuhua'j tā'timīn, hui'xina'n nā tapa'ksini'yā'tit Cristo, ē Espiritu Santo quincāmaktāyayān nalāpāxqui'yāuj. Chuhua'j iccāsu'ni'yān naquilāmaktāyayāuj nac oración. ³¹Casqui'ni'tit Dios caquimaktaka'lhli ē jā tū naquintatlahuani' xalani'n nac Judea tī jā ta'a'ka'i'. Nā casqui'ni'tit Dios caquintamaktīlh tumin tū na'iccālē'ni' tā'timīn xalani'n nac Jerusalén. ³²Chuntza', palh Dios lacasqui'n, quit na'iccālaka'nāchā'n hui'xina'n. Chuntza' quit na'iclipāxuhua. Chuntza' nalālīmāko'xamāka'tli'yāuj. ³³Chuhua'j Dios cacātā'tahui'lan milipō'ktuca'n. Xla' ū'tza' tī quincāmamaxqui'yān tze latamat. Amén.

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalani'n nac Roma

16 Iccālakmacā'nāchā'n hui'xina'n quintā'tinca'n Febe. Huā'mā' puscāt cātā'scuja xlaca'n tī tatapa'ksini' Cristo

nac Cencrea. ²A'cxni' xla' nacālakchā'nān, calaktzi'ntit chī mintā'tinca'n. Chuntza' ixlītlahuatca'n tī ta'a'ka'i' ixtachihuīn Dios. Calīmaktāyā'tit tū xla' namaclacasqui'n. Xla' lhūhua' tī cāmaktāyani't. Nā quit quimaktāyani't.

³Casaludarli'tit Priscila ē Aquila. Xlaca'n tamāsu'yu chī Cristo Jesús, chuntza' chī quit. ⁴Xlaca'n cā'a'kspulalh tū lījicua' a'cxni' quintamaktāyalh. Ū'tza' iccālimaxquī' tapāxcatca'tzīn. Nā tamāstā' tapāxcatca'tzīn ixlīpō'ktuca'n tī jā israelitas tī tatapa'ksīni' Cristo. ⁵Nā iccāmacā'ni' saludos tā'timīn tī tatakēstoka na ixchicca'n Priscila ē Aquila. Nā icmacā'ni' saludos Epeneto. Xla' quinamigo ē icpāxquī'. Xla' ū'tza' tī xapūla a'ka'i'ni'lh Cristo nac Acaya. ⁶Nā icmacā'ni' saludos María. Xla' scujni't mimpālacataca'n. ⁷Nā iccāmacā'ni' saludos quintā'israelitas tī Andrónico ē Junias. Ū'tunu'n xa'iccātā'chi'ni't. Apóstoles nā talakachi'xcuhui' xlaca'n. Nā xlaca'n ixta'a'ka'i'ni'ni'ttza' Cristo xapūla a'cxni' quit jāna'j xa'ica'ka'i'.

⁸Nā icmacā'ni' saludos Amplias.

Icpāxquī' ixpālacata xla' nā a'ka'i'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n. ⁹Nā icmacā'ni' saludos Urbano tī quincāmaktāyāyān quina'n tī tā'scujāuj Cristo. Nā icmacā'ni' saludos Estaquis tī icpāxquī'. ¹⁰Nā icmacā'ni' saludos Apeles. Tasu'yu xla' tzej a'ka'i'ni' Cristo. Nā iccāmacā'ni' saludos tī tahui'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. ¹¹Nā icmacā'ni'

saludos quintā'israelita Herodión ē nā xalanī'n na ixchic Narciso tī ta'a'ka'i'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n. ¹²Nā iccāmacā'ni' saludos Trifena ē Trifosa. Xlaca'n tatā'scuja quiMāpa'ksīni'ca'n. Nā icmacā'ni' saludos Pérsida tī pāxqui'can. Huā'mā' puscāt tā'scujni't quiMāpa'ksīni'ca'n. ¹³Nā icmacā'ni' saludos Rufo. Tasu'yu xla' tzej a'ka'i'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n. Nā icmacā'ni' saludos ixtzī' Rufo, tī hua'chi quintzī' icca'tzīni'. ¹⁴Nā iccāmacā'ni' saludos Asíncrito ē Flegonte ē Hermas ē Patrobas ē Hermes ē nā tā'timīn tī tatā'hui'lāna'ncha'. ¹⁵Nā iccāmacā'ni' saludos Filólogo ē Julia ē Nereo ē nā ixtā'tin xapuscāt ē Olimpás ē ixlīpō'ktuca'n ixtachi'xcuhui't Dios tī tatā'hui'lāna'ncha'.

¹⁶Calāsaludarli'tit ixpālacata lāpāxquī'yā'tit. Xalanī'n calhāxcuhuālh tī ta'a'ka'i', xlaca'n cātamacā'ni'yān saludos.

¹⁷Tā'timīn, iccāsqi'ni'yān hui'xina'n naca'tziyā'tit tī tataxtumli ē chuhua'j tamāsu'yu tū jā tze ē jā chuntza' chī cātamāsu'yuni'ni'ta'n xapūla. Cacātapekpānūni'tit xlaca'n. ¹⁸Xlaca'n jā tatā'scujmā'nalh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tatlahua xmān tū xlaca'n talacasqui'n. Tasu'yu hua'chi tze tū tahuan ē hua'chi zēhuani't ixtachihuīnca'n. Xmān ta'a'kskāhui' tī ta'a'ka'i' tū cāhuanican. ¹⁹Calhāxcuhuālh ca'tzicantza' chī hui'xina'n a'ka'i'yā'tit xatze tachihuīn ixla' Cristo. Huā'mā' iclipāxuhua. Quit iclacasqui'n

hui'xina'n tzejtza' naca'tziyā'tit chī natlahua'yā'tit tū tze. Iclacasqui'n jā tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit tū jā tze. ²⁰Dios tī quincāmaxqui'yān tze latamat. Dios palaj naskāhuī' skāhuī'ni' chī cāscujni'cu'tunān hui'xina'n. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsīcua'lanātlahuan hui'xina'n.

²¹Cāmacā'ni'yāchā'n saludos Timoteo tī quintā'scuja, ē nā quintā'israelitas Lucio ē Jasón ē Sosípater.

²²Quit, Tercio, quimātzo'knīca huā'mā' carta. Iccāmacā'ni'yāchā'n saludos hui'xina'n tī a'ka'i'yā'tit chī quit.

²³Cāmacā'ni'yāchā'n saludos Gayo. Quit Pablo icmaklahuī' na ixchic. Nā ā'tzā' tatakēstoka tī ta'a'ka'i'. Nā cāmacā'ni'yāchā'n saludos Erasto tī tesorero huā'mā' cā'lacchicni'. Nā cāmacā'ni'yāchā'n saludos quintā'tinca'n Cuarto.

²⁴Cacāsīcua'lanātlahuachā'n milipō'ktuca'n quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Amén.

Pablo ixmāka'tlī' Dios

²⁵Chuhualj camāka'tlī'uj Dios. Xla' tzē cāmaktāyayān tzej na'a'ka'i'yā'tit chī xatze tachihuīn tū icmāsu'yu, ē tū ixla' Jesucristo. Xatze tachihuīn, xapūla jā tī chā'tin ixca'tzī. Chuhualj Dios quincāmāca'tzīnīni'ta'n.

²⁶Chuhualj māsuyucan. Nā chuntza' māsuyucan nā ixtachihuīn Dios jā huanican profetas. Dios līmāpa'ksīni'llh nacāmāca'tzīnikō'can ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't ixpālacata Dios lacasqui'n nata'a'ka'i'ni' ē natakexmatni' Dios. Dios ū'tza' tī huī'llh pō'ktu quilhtamacuj.

²⁷Xmān Dios ca'tzikō' ixlipō'ktu. Calakachi'xcuhui'ca Dios pō'ktu quilhtamacuj ixpālacata Jesucristo. Amén.